

Gildeskål
kommune

...Å eg veit meg eit land...

2021-
2024

Handlingsdel av kommuneplan, budsjett og økonomiplan

Foto: Frida Bringslimark

Marianne Stranden
Kommunedirektørens forslag
2021-2024

Forord.....	3
1. Om plandokumentene	4
1.1 Handlingsdelen av kommuneplanen og økonomiplanens plass i plan og budsjettssystem.....	5
1.2 Lovkrav til handlingsdelen av kommuneplanen og økonomiplanen.....	6
1.3 Øvrige sektorplaner	7
1.4 Organisering av arbeidet og prinsipper som er lagt til grunn	9
2. Kommuneplanens mål og sentrale føringer for handlingsdel og økonomiplan.....	10
2.1 Mål.....	10
2.2 Sentrale- og regionale myndigheters føringer til kommunen.....	13
3. Kommunens rammebetingelser	16
4. Økonomiplan 2021-2024.....	17
4.1 Budsjett 2021	17
4.1.1 Kommunens drifts- og finansinntekter	18
4.1.2 Kommunes drifts- og finansutgifter	20
4.2 Driftsoversikt – økonomiplanperioden 2021-2024	23
4.3 Finansforvaltning.....	26
4.4 Øvrige virksomheter i regi av kommunen med tilskudd	28
4.4.1 Kirkelig fellesråd	28
4.4.2 Gildeskål vekst.....	28
4.4.3 Sjøfossen næringsutvikling (SNU)/Gildeskål Invest AS.....	29
4.4.4 Kunnskapssenteret i Gildeskål og Opplæringskontoret for fiskerifag (Kigok).....	30
4.4.5 Øvrige samarbeid og selskaper kommunen deltar i.....	30
4.5 Investeringsbudsjett.....	31
4.5.1 Investeringer i planperioden	32
4.5.2 Finansiering	32
4.5.3 Beskrivelse av investeringsprosjektene.....	33
4.5.4 Kirkestedsprosjektet.....	36
4.5.5 Tiltak som ikke er avklart/prioritert	38
5. Handlingsdel 2021-2024.....	39
5.1 Temaområde i planperioden.....	39
5.2 Hovedansvarsområdene	39
5.2.1 Driftsrammer og driftsutgifter som går til lønn.....	40
5.2.2 Gildeskål kommunes organisasjonskart:.....	41

5.2.3 HA 2 – Familie og oppvekst	42
5.2.4 HA 3 Helse og omsorg	47
5.2.5 HA 4 Teknisk - eiendom og HA 6 Vann og avløp – drift og vedlikehold	52
5.2.6 HA 5 Kultur	55
5.2.7 HA 7 Fellestjenester og HA 3 NAV	57
5.3 Oppsummering/konklusjon.....	59
Vedlegg.....	60

Forord

Kommunedirektøren har, i samarbeid med ledergruppen, utarbeidet et budsjett for 2021, handlingsdel og økonomiplan for 2021-2024 som viser at kommunen har økonomi til å levere tjenester til innbyggerne på omtrent samme nivå som tidligere.

Det brukes fortsatt en stor del av fond for å finansiere driften, men vi ser at fondet allikevel øker i økonomiplanperioden. Utredning om felles ungdomsskole og ny omsorgsstruktur skal legges fram til behandling våren 2021. Eventuelle besparelser som følge av utredningen vil gjøre økonomien mer bærekraftig.

Statens overføringer gjennom inntektssystemet kompensere ikke for lønns og prisvekst og oppgaveendringer. Det betyr at kommunen hele tiden må finne nye måter å organisere og jobbe på. Det er stor grunn til å tro at det må gjennomføres utredninger som kutter i tjenestetilbudet i årene som kommer.

Gildeskål kommunes krav til økonomisk balanse i kommunebudsjettene og alle årene i økonomiplanperioden er at netto driftsresultat bør være på minst 1,75 % av driftsinntektene. Det betyr at ikke alle inntektene skal brukes til drift, men noe skal gå til sparing for å kunne takle uforutsette hendelser og egenkapitalfinansiere deler av investeringer. I dette budsjettet kan vi ikke oppfylle kravet hvert enkelt år i økonomiplanen, men perioden sett under ett så klarer vi dette kravet.

Gildeskål kommune har slått sammen handlingsdelen i samfunnsplanen med økonomiplanen og årsbudsjettet i ett dokument. Kommunen får kun ett dokument der handlingsplanens tiltak både er budsjettet og målsatt. Foruten å være det formelle vedtaket om hva og hvordan kommunen skal realisere målene i samfunnsplanen de neste 4 årene, blir dokumentet et praktisk arbeidsverktøy både for politikken og administrasjonen i Gildeskål kommune. Politiske beslutninger og føringer er å fastsette et mål for hva man vil oppnå og så bevilge hvor mye penger som skal til for å nå det målet. Politikken vil ved avleggelsen av årsregnskapet kunne kontrollere om målet ble nådd og evaluere resultatet. Fordelen med å gjøre det på denne måten er at den politikken kommunestyret velger kommer tydelig frem. Administrasjonen har gjennom beskrivelsene av virksomheter og tjenester anbefalt hvilke mål i samfunnsplanen kommunen bør jobbe for å nå.

For å få fullstendig oversikt i dette er det viktig at leseren også ser dette i sammenheng med kommunens øvrige planverk, årsmeldinger, årsberetninger, budsjettdokumenter og kunnskapsgrunnlaget sist vedtatt 18.06.2020. De er alle viktige bakgrunnsdokumenter i arbeidet med handlingsdelen av kommuneplanen og økonomiplanen.

Gildeskål 6. november 2020

Marianne Stranden
Konst. kommunedirektør

1. Om plandokumentene

Dette dokumentet skal gi et godt beslutningsgrunnlag for framtidig styring og utvikling av Gildeskål kommune ved at det i ett og samme dokument integreres følgende tema og beslutninger:

- Samfunnsplanens handlingsdel 2021-2024
- Økonomiplan 2021-2024
- Budsjett 2021

Gildeskål kommune har et omfattende planverk og 2016 var det først året hvor kommunen aktivt og systematisk tok i bruk dette plansystemet. Plansystemet, med kunnskapsgrunnlaget i bunn, legger grunnlaget for kommunens handlingsdel og økonomiplan.

Mye av planverkarbeidet foregår isolert innenfor en virksomhet eller et prosjekt. Ofte vil tiltakene som er utarbeidet i planene ha økonomiske konsekvenser og ethvert tiltak som skal gjennomføres må finansieres, uansett om det dreier seg om drifts- eller investeringstiltak. Dette gjøres i budsjett og økonomiplanarbeidet. Det er altså ikke før tiltakene i planene blir realitetsbehandles i budsjettet at vi kan si at de prioriteres eller ikke.

Noen tiltak får konsekvenser ut over ett år. Disse tiltakene synliggjøres i årsbudsjettet og i økonomiplan. For å sikre den økonomiske handlefriheten må kommunen ha en formening om hvordan finansieringen skal være på sikt.

Handlingsdelen av kommuneplan og økonomiplanen er et redskap som skal gjøre det mulig å binde planene sammen og knytte dem til de finansielle mulighetene kommunen har, eller regner med å skaffe seg. Det knytter seg større usikkerhet til planer som gjelder for flere år frem i tid enn til et årsbudsjett. Det er derfor naturlig at økonomiplanen er enklere og mindre detaljert enn et årsbudsjett. Det betyr at det i økonomiplanen vil være naturlig å fokusere på rammer og større enheter av inntekts- og utgiftstyper. Økonomiplanen er dermed en forenklet oversikt over ressursanskaffelser og ressursanvendelse på lengre sikt.

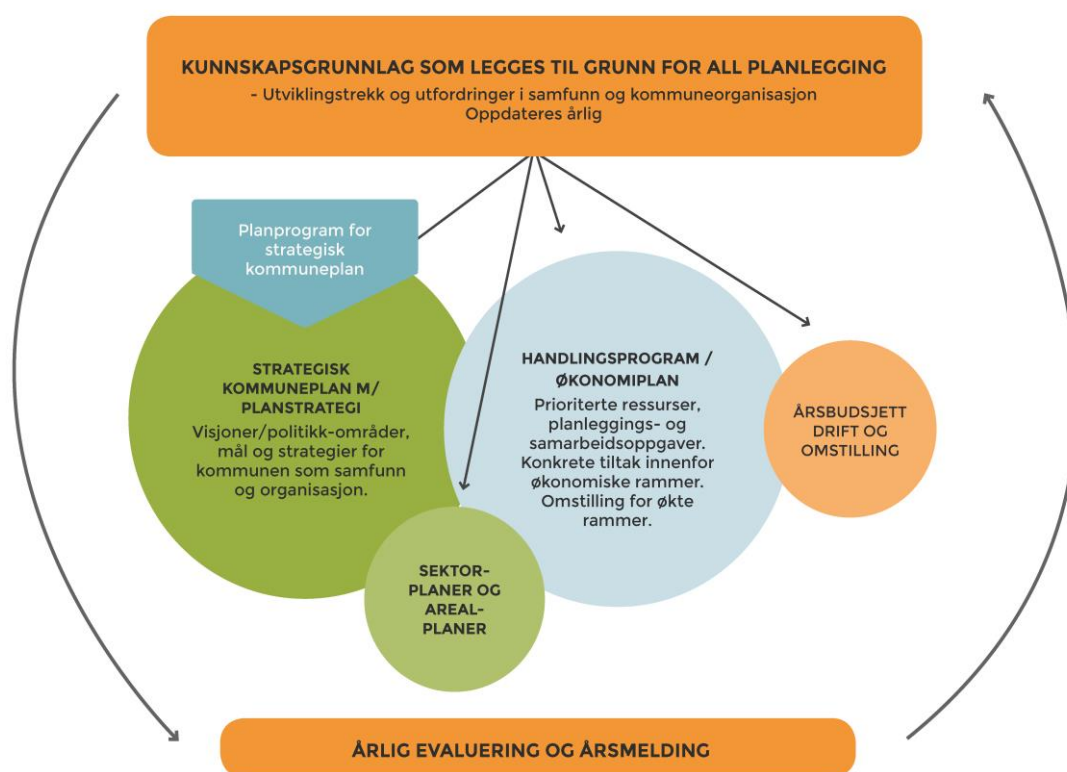
Økonomiplanen må sees i sammenheng med kommunens øvrige planverk, årsmeldinger, årsberetninger og budsjettdokumenter. De er alle viktige bakgrunnsdokumenter i arbeidet med handlingsdelen av kommuneplanen og økonomiplanen.

Budsjett 2021 er en naturlig konsekvens av prioriterte tiltak. Her føres inntekter og utgifter knyttet til de tiltak som er prioritert.

1.1 Handlingsdelen av kommuneplanen og økonomiplanens plass i plan og budsjettssystem

Handlingsdelen av kommuneplanen og økonomiplanens rolle i kommunens plan- og budsjettssystem kan illustreres som vist i figuren under.

Gildeskål kommunes plansystem (ref. Utviklingskompetanse AS)

4-ÅRS SYKLUS	ÅRLIG SYKLUS	KONTINUERLIG
Langsiktig og strategisk planlegging	Prioritering av tiltak og organisering	Gjennomføring av tiltak og endringer
Strategisk planlegging	Taktisk planlegging	Operativ planlegging
Plan- og bygningloven	Kommuneloven	Kommuneloven m.m

Handlingsdelen og økonomiplanen skal bygge på de fysiske planene og de generelle og sektorielle målene som er nedfelt i den langsiktige delen av *kommuneplanen*. Visjonen i kommuneplan er:

«Å, eg veit meg eit land»

1.2 Lovkrav til handlingsdelen av kommuneplanen og økonomiplanen

Plan- og bygningsloven (PBL) setter krav om at samfunnsdelen skal ha en handlingsdel. PBL § 11-1 sier at kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 14-2 bokstav a kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter PBL § 11-1.

Handlingsdelen er et viktig strategisk verktøy som kan brukes til å sikre gjennomføring av kommuneplanens samfunnsdel. Handlingsdelen konkretiserer handlingsmål og tiltak knyttet til samfunnsdelens visjoner, strategier og mål. Slik legges føringer for utviklingen i kommunen og grunnlaget for kommunens konkrete prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver innenfor kommunens økonomiske handlingsrom de neste fire år. Gjennom denne konkretisering kan kommunens innbyggere lettere forstå prioriteringene i planen og planen blir mer operativ for kommunestyret. Dette er i samsvar med plikten etter kommuneloven § 14, som stiller krav om at kommuner skal utarbeide en fireårig plan for sin egen økonomi, med oversikt over forventede inntekter, bruken av midlene og prioriterte oppgaver. Dermed åpner plan- og bygningsloven opp for at planlegging av den daglige drift og prioritering av tjenesteområdenes tiltak i økonomiplanperioden kan samordnes med gjennomføringen av handlingsdel til kommuneplanen. Kommunen kan derfor velge å la tjenesteområdenes årsbudsjett og økonomiplan etter kommunelovens kapittel 14 inngå i handlingsdelen. Det er denne metoden som ligger til grunn for handlingsdelen, økonomiplanen som kommunedirektøren legger frem. Budsjett og økonomiplan skal ses på som et økonomisk handlingsprogram på kort og på mellomlang sikt, og viser hvordan kommunen tenker å arbeide for å nå mål og gjennomføre tiltak for tjenesteområdene innenfor de økonomiske rammene de neste fire år.

Kommunen er ofte avhengig av rammebetingelser som er utenfor vår kontroll. For å klare å fange opp nye eller endrede behov, er det viktig å ha et system for å oppdatere handlingsdelen slik at den ikke blir utdatert som styringsdokument. Derfor er det også pålagt å gjøre årlig vedtak om oppdatering av kommuneplanens handlingsdel. Kommunedirektøren skal jfr. kommuneloven § 14-5 rapportere til kommunestyret to ganger i året om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet.

Det er kommunestyret som vedtar kommuneplanens handlingsdel. Tilsvarende praksis er det for økonomiplanen etter kommuneloven § 14-3. For å oppnå en best mulig samordning av prosess og innhold, legger lovverket til grunn at det er formannskapet som innstiller til det samlede planvedtaket også når kommuneplanens handlingsdel omfatter økonomiplanen. Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler den. Dette gjelder ikke for innstillinger om endring i vedtatt økonomiplan eller årsbudsjett.

Når arbeidet med kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan integreres, forutsettes det at kravene både i plan- og bygningsloven og kommuneloven etterleves. Et viktig krav er at planleggingen av virksomheten skal skje innenfor kommunens økonomiske rammer.

1.3 Øvrige sektorplaner

Kommunen har flere sektorplaner. Det er virksomhetsspesifikke planer, og for de som inneholder tiltak som må finansieres vil de realiteres i budsjettarbeidet. Nedenfor følger oversikt over prioriterte plan- og utviklingsoppgaver i kommunal regi for 2020-2023. Tabellen er hentet fra Gildeskål kommunes planstrategi 2020-2023 som ble vedtatt 18.06.2020

Stor «X» betyr at planen skal revideres. Liten «x» betyr at for disse planene skal handlingsplan/tiltaksliste behandles årlig.

Planens navn	Forrige vedtak	Behov	2020	2021	2022	2023	Ansvarlig
Langsiktig (4 år og >):							
Kunnskapsgrunnlaget	2020	Revidering	X	X	X	X	Ledergruppe
Kommuneplanens Samfunnsdel	2016	NY	X				Arealplanlegger
Kommuneplanens Arealdel	2016	Revidering		X			Arealplanlegger
Handlingsdel med økonomiplan	2019		X	X	X	X	Økonomisjef/ledergruppe
Helhetlig ROS-Analyse	2013	Revidering	X				Beredskapskoordinator
Plan for oppfølging av samfunnsikkerhet og beredskap	2016	Revidering	X				Beredskapskoordinator
Trafikksikkerhetsplan	2019	Revidering	x	x	x	X	Arealplanlegger
Kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv	2019	Revidering	x	x	x	X	Folkehelsekoordinator
Oversiktsdokument for folkehelsesituasjon	2019	Revidering		X		X	Folkehelsekoordinator/ledergruppe
Ruspolitisk plan med alkoholpolitisk handlingsplan	2017	Revidering	X				Helse og omsorg/Politisk sekretariat
Strategisk Næringsplan		Handlingsdel Revideres		X			Rådmann
Reiselivsstrategi		NY		X			Rådmann/SNU
Personalpolitisk Handlingsplan		Revidering	X				Personal og organisasjon
Arkivplan	2015	Rulleres ved behov					Politisk sekretariat
IKT Plan	2016	Årlig rullering av tiltaksdel	X	x	x	x	IKT
Kulturminneplan		NY		X			Kultur
Klima- og miljøplan		NY			X		Teknisk
Oppvekstplan		NY			X		Familie, oppvekst og kultur
Helse- og omsorgsplan		NY			X		Helse og omsorg
Bolystplan		NY				X	Ledergruppe

Kortsiktig (< 4 år):							
Beredskapsplan for kommunal kriseledelse	2017	Revidering	X	X	X	X	Beredskapskoordinator
Plan for helsemessig og sosial beredskap	2017	Revidering	X	X	X	X	Helse og omsorg
Smittevernplan inkl. tuberkulosekontrollprogram	2015			X			Helse og omsorg
Beredskapsplaner skoler	2018		X	X	X	X	Familie, oppvekst og kultur
Beredskapsplan vannforsyning	2017	Revidering		X			Teknisk
Boligpolitisk plan	2016	Revidering Handlingsdel		X		X	Helse og omsorg/Teknisk
Vedlikeholdsplan for tekniske bygg og kommunale anlegg	2020	Revidering			X	X	Teknisk
Overordnet ernæringsplan	2016		X				Helse og omsorg
Kompetanseplan	2014		X				Personal og organisasjon
Reguleringsplaner, kommunal regi							
Nygårdsjøen/Ertenvåg havn	1991	Revidering	X				Arealplanlegger
Inndyr Sentrum/havna	1997	Revidering			X		Arealplanlegger
Sørarnøy Sentrum	1985	Revidering		X			Arealplanlegger
Sørarnøy havn		Revidering	X				Arealplanlegger
Sundsfjorddalen		NY				X	Arealplanlegger
Inndyr skole - Sykehjemmet - Sjømyra	2006	Revidering		X			Arealplanlegger
Saura		NY			X		Arealplanlegger
Gang- og sykkelvei Mårnes-Sandhornøy skole		NY		X			Arealplanlegger
Gang- og sykkelvei Inndyr sentrum		NY		X			Arealplanlegger
Gildeskål kirkested		NY	X				Arealplanlegger
Vågsosen havn		NY		X			Arealplanlegger
Storvik havn		NY			X		Arealplanlegger
Sør-Fugløy havn		NY				X	Arealplanlegger
Nord-Fugløy havn		NY				X	Arealplanlegger
Kråkneshaugen, Sandhornøy		NY		X			Arealplanlegger
Ny utvidelse av eksisterende reguleringsplaner for boligbygging i sentrumsnære områder av Inndyr		NY				X	Arealplanlegger

1.4 Organisering av arbeidet og prinsipper som er lagt til grunn

Arbeidet med årsbudsjett 2021, handlingsdel og økonomiplan 2021-2024 er omfattende. Kommunedirektørens ledergruppe bestående av kommunedirektør, kommunalsjef helse og omsorg, kommunalsjef familie, oppvekst og kultur, kommunalsjef teknisk og kommunalsjef økonomi og administrasjon, har alle hatt ansvar og arbeidet med dette dokumentet og innholdet i budsjett, handlingsdel og økonomiplan. Kommunedirektørens fagressurser i staben har bidratt på spesifikke områder.

Kommunedirektørens ledergruppe har arbeidet med dette sammen og hver for seg med sine mellomledere. Hovedprioriteringene og retningen i budsjettet er utarbeidet i samråd også med virksomhetslederne. Virksomhetslederne har i ledersamlinger med gruppearbeid gitt sine bidrag til kostnadsreducerende tiltak og forslag til organiseringer av tjenester mest mulig effekt.

Naturligvis har det vært størst fokus på de nærmeste årene da vi her har informasjon av høyere kvalitet.

I arbeidet med budsjett 2021 er det tatt utgangspunkt i konsekvensjustert budsjett for 2020 (som består av opprinnelig budsjett 2020 med de endringene som er vedtatt til og med tertialrapport 1).

Kommunedirektørens ledergruppe har samlet vurdert, med bakgrunn i kommuneplanens samfunnsdel, hvilke tiltak som er viktigst for kommunen som helhet å satse på. Nye tiltak som kommunedirektøren foreslår, både innenfor drift – og investeringsbudsjettet, er omforent i kommunedirektørens ledergruppe.

Gildeskål kommunens årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024 er satt opp i tråd med kommuneloven og de anbefalingene som gis av foreningen for god kommunal regnskapsskikk. Det er gjort konkrete vurderinger i forhold til forsiktighet og vesentlighet. Beregninger som ligger til grunn er enten gjort av kommunedirektørens ledergruppe eller samarbeidspartnere. Makroøkonomiske betraktninger som ligger til grunn for våre egne beregninger er i det vesentlige gjort av andre, som f.eks SSB, KS, KLP, samarbeidende banker og andre.

2. Kommuneplanens mål og sentrale føringer for handlingsdel og økonomiplan

Basert på kunnskapsgrunnlagets gjennomgang av informasjon knyttet til de fire temadelene i Kommuneplanens Samfunnsdel (vedtatt mars 2016), er det utformet mål og strategier som det legges spesielt vekt på i budsjett og økonomiplan 2021-2024. Temaområdene er gjennomgående i hele den kommunale driften. For denne perioden er det lagt vekt på målene fra samfunnsplanen som involverer innbyggernes deltakelse i utvikling av kommunen.

2.1 Mål

Tema 1 - Befolkning/bosetning og boliger

I samfunnsplanen har kommunestyret blant annet vedtatt følgende mål:

Mål: Gildeskål kommune har 2250 innbyggere i 2027 - med en relativ større andel barnefamilier og yrkesaktive (20-66).

I planperioden vil Gildeskål kommune nå målet ved å:

- Etablere attraktive boligtomter og bidra til fortetting på tettstedene i kommunen, og bidra til flere boformer i Gildeskålsamfunnet (leiligheter, rekkehus mv.)
- Bestrebe og utvikle våre fritidstilbud, kulturarenaer og kulturtilbud i alle tettsteder.
- Arbeide for gode kollektivtilbud internt og ut av kommunen for alle innbyggere, spesielt tilrettelagt for arbeidspendlere.
- Stimulere til aktive lag, frivillige organisasjoner og fritidsboere. Stimulere dugnadsånden i Gildeskål.

Tema 2 - Levekår – Oppvekst, kultur, helse og folkehelse (inkl. klima og miljø)

I samfunnsplanen har kommunestyret blant annet vedtatt følgende mål:

Mål: Legge til rette for gode levevilkår for alle aldersgrupper i Gildeskål med særlig fokus på folkehelsearbeid, spesielt blant unge.

I planperioden vil Gildeskål kommune nå målet ved å:

- Fokus på å øke den opplevde trivsel, tilhørighet og inkludering i Gildeskålsamfunnet.
- Kontinuerlig tilpasse og forbedre kommunale service- og tjenestetilbud
- Fysisk aktivitet skal være en del av skolehverdagen
- Drifte frivilligsentral

I samfunnsplanen har kommunestyret blant annet vedtatt følgende mål:

Mål: Gildeskålskolene- og barnehagene er blant de tre beste i Saltenregionen.

I planperioden vil Gildeskål kommune nå målet ved å:

- Skaffe og utvikle høy formalkompetanse i skoler og barnehager

- Arbeide for tydeligere roller mellom skole/barnehage og foresatte
- Arbeide for å styrke identitetsfølelse, omdømme og stolthet blant elever, ansatte og foresatte for sin skole/barnehage

I samfunnsplanen har kommunestyret blant annet vedtatt følgende mål:

Mål: Gildeskål kommune skal ha en verdig og moderne tilpasset eldreomsorg.

I planperioden vil Gildeskål kommune nå målet ved å:

- Legge til rette for å bo hjemme så lenge som mulig
- Fortsette arbeidet med implementering av velferdsteknologi
- Fokus på kontinuerlig tjenesteutvikling og brukervedvirkning

I samfunnsplanen har kommunestyret blant annet vedtatt følgende mål:

Mål: Gildeskål kommune er kjent for gode kultur- og fritidstilbud for alle innbyggere.

I planperioden vil Gildeskål kommune nå målet ved å:

- Støtte aktivt opp om frivillig arbeid i kommunen
- Fokus på idrett, kultur, og fritidstilbud for alle, og skape nye lokalt tilpassede kulturopplevelser i Gildeskål (festivaler mv)
- Stimulere til aktiv bruk av naturen og nasjonalparken

Mål: Gildeskål har en tydelig klima- og miljøpolitikk

I planperioden vil Gildeskål kommune nå målet ved å:

- Alle offentlige og næringsbygg har som mål å redusere energibruken. Fokus på miljø skal vises gjennom planverket og være et kjent begrep i all kommunal tjenesteyting til våre innbyggere.
- Kommunen skal ha et levende og oppdatert planverk for klima og miljø
- Overgang til miljøvennlige el-biler

Tema 3 – Verdiskapning og næringsutvikling

I samfunnsplanen har kommunestyret blant annet vedtatt følgende mål:

Mål: Gildeskål kommune har 100 flere arbeidsplasser enn vi har i dag.

I planperioden vil Gildeskål kommune nå målet ved å:

- Legge til rette for flere nye og attraktive arbeidsplasser i kommunen
- Anskaffe og tilby tilstrekkelig/tilrettelagt næringsareal
- Styrke næringsutvikling gjennom bevilgninger til SNU AS

Tema 4 - Kommuneorganisasjonen – kompetanse, rekruttering og økonomisk bærekraft

I samfunnsplanen har kommunestyret blant annet vedtatt følgende mål:

Mål: Kommunens medarbeidere skal ha fokus på omdømmebygging gjennom kontinuerlig å kvalitetsutvikle alle tjenester med basis i en sunn og bærekraftig økonomi.

I planperioden vil Gildeskål kommune nå målet ved å:

- Budsjettere med netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene (netto resultatgrad) på minimum 1,75 % gjennom økonomiplanperioden.
- Minimerer uttak fra finansporteføljen for å sikre mest mulig avkastning gjennom året.
- Tenke utvikling og effektivisering av tjenesteproduksjonen i det daglige.
- Fokus på best mulig tjenesteleveranse og utnyttelse av ressurser innenfor eksisterende økonomiske rammer

I samfunnsplanen har kommunestyret blant annet vedtatt følgende mål:

Mål: Gildeskål kommune skal ha fokus på å rekruttere, beholde og utvikle gode medarbeidere.

I planperioden vil Gildeskål kommune nå målet ved å:

- Sikre robuste og levende kompetanseutviklingsplaner og rekrutteringsstrategier
- Styrke kompetansenivået på ansatte i organisasjonen i form av videreutdanning.
- Ha minimum fem lærlinger.

I samfunnsplanen har kommunestyret blant annet vedtatt følgende mål:

Mål: Gildeskål kommune skal ha høyt nærvær i kommuneorganisasjonen (lavt sykefravær).

I planperioden vil Gildeskål kommune nå målet ved:

- Systematisk nærværarbeid med ansatte og redusere sykefraværet til 5 % i 2022.
- Inkludere og vektlegge folkehelse i planverk, tjenesteproduksjon og utviklingsarbeid.
- Fokus på den ansattes rolle som medarbeider og kulturarbeider i egen kommune – samspill og medarbeiderskap.
- Praktisere situasjonsbestemt ledelse med fokus på den enkelte medarbeider, arbeidsmiljø og trivsel.

2.2 Sentrale- og regionale myndigheters føringer til kommunen

Gildeskål kommune er en leverandør av velferdstjenester, myndighetsforvalter, samfunnsplanlegger og demokratisk arena. Det er Stortinget og Regjeringen som vedtar lover og forskrifter som vi som kommune må forholde oss til ved utøvelse av oppgaver.

7. oktober la regjeringen frem sitt forslag til statsbudsjett for 2021. I forslaget legges det føringer for kommunesektorens økonomiske ramme. Nedenfor redegjøres det for hovedtrekkene på de elementene som er av interesse i forhold til kommunens budsjett.

Kommunesektorens inntekter 2021

De frie inntektene til kommunene består av rammetilskudd og skatteinntekter. Nivået på de frie inntektene blir bestemt ut fra pris- og lønnsvekst, vekst i frie inntekter, innlemming av øremerkede tilskudd, satsinger over rammetilskuddet og korleksjon av rammetilskudd for oppgaveendringer. Når nivået på samlet frie inntekter er satt, kommer en fram til størrelsen på samlet rammetilskudd ved å trekke anslaget for skatteinntekter fra nivået på samlet frie inntekter.

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å bidra til at kommunene kan gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne. Ved fordelingen av rammetilskudd tas det hensyn til strukturelle forskjeller i kommunenes utgifter (utgiftsutjevning) og forskjeller i skatteinntektene (skatteutjevning).

I statsbudsjettet legges det opp til en realvekst i kommunens frie inntekter i 2021 med 1,6 mrd. Kroner. I tillegg til realveksten kommer det i opplegget for 2021 en tilleggskompensasjon på 1,9 mrd. Kroner til kommunesektoren for fallet i skatteinntekter utover det som kan tilskrives nedjusteringen av den kommunale lønns- og prisveksten (deflatoren) fra 3,1 til 1,4 prosent i RNB 2020.

Den samlede pris- og kostnadsveksten (kommunal deflator) anslås til 2,7 prosent fra 2020-2021, hvorav lønnsvekstanslaget er 2,2 prosent og utgjør i overkant av 60 prosent av deflatoren.

KS har utarbeidet ny prognosemodell med utgangspunkt i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021. På neste side vises Gildeskål kommunes del av kommunesektorens frie inntekter. Beløpene er lagt inn i budsjett og økonomiplan.

GILDESKÅL	Inngang!A1	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
GILDESKÅL	1838							
<i>2021-prisnivå for årene 2021-2024</i>						PROGNOSE		
1000 kr		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		48 211	49 246	49 239	48 408	48 661	48 654	48 648
Utgiftsutjevningen		31 052	32 634	34 210	32 926	32 936	32 934	32 933
Overgangsordning - INGAR		1 612	188	-106	600	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og aravg)		253	284	1 034	879	690	639	583
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen		-	-	-	-	-	-	-
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester		-	-	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker		-	-	-	-	-	-	-
Nord-Norge-tilskudd/Namdals-tilskudd		3 461	3 512	3 584	3 629	3 640	3 640	3 640
Storbytilskudd		-	-	-	-	-	-	-
Småkommunetillegg		5 543	5 698	5 875	6 034	6 034	6 034	6 034
Sør-Norge tilskudd (kommuner med over 3 200 innb)		-	-	-	-	-	-	-
Regionsentertilskudd		-	-	-	-	-	-	-
Veksttilskudd		-	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn		-	-	-	-	-	-	-
Skjønn fra KRD - komp. bortfall veksttilskudd kommunesammenslåing		-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn KMD inkl. ufrivillig alene kommuner, infrastruktur, retaksering prod.utsyr mv, bortfall eiendomsskatt produksjonsutstyr		199	196	-	-	-	-	-
Koronapandemi - bevilgninger gjennom inntektssystemet (skjønn fylkesmannen, linje 42, kommer i tillegg)				2 411				
RNB - utsatt overføring skatteoppkreving				283				
RNB 2020 - øvrige endringer i rammetilskudd (utenom koronapandemi)				159				
Stortinget saldering budsjett 2018 og 2019		7	-90					
RNB 2018 og 2019 og Nysaldering 2018		36	30					
Sum rammetilskudd uten inntektsutt og ekstra skjønn fylkesmann		90 374	91 699	96 689	92 476	91 961	91 902	91 837
Netto inntektsutjevning		7 644	6 825	7 510	8 218	8 218	8 218	8 218
Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra fylkesmannen		98 018	98 524	104 199	100 694	100 179	100 120	100 055
Rammetilskudd - endring i %			0,5	5,8	-3,4	-0,5	-0,1	-0,1
Skatt på formue og inntekt		50 262	52 828	50 663	53 674	53 674	53 674	53 674
Skatteinntekter - endring i %			5,11	-4,10	5,94	-	-	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra fylkesmannen		148 280	151 352	154 900	154 400	153 900	153 800	153 700
				<i>(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)</i>				
Sum - endring i %			2,1	2,3	-0,3	-0,3	-0,1	-0,1
Endring ekskl. covid-19 bevilgning				0,8	1,3			
<u>EKSTRA SKJØNN TILDELT AV FYLKESMANNEN (kommer i tillegg til linje 37)</u>								
<i>Covid 19 pandemi</i>				246				
<i>Flomforebygging</i>				-				
<i>Ufordelt skjønn fra Grønt hefte - fordeles i løpet av året</i>		-	-	-				

Innbyggertilskudd blir først fordelt med likt beløp pr innbygger. Dette beløpet er kr 24 761 i 2021 (kr 25 083 i 2020). Det er innbyggertallet pr 1.7.2020 som blir bruk i beregningen. For Gildeskål kommune utgjør dette 24 761 kroner x 1 955 innbyggere = 48 408 000 (kr 49 239 000 i 2020)

Gjennom **utgiftsutjevningen** omfordes innbyggertilskuddet mellom kommunene ved hjelp av behovsnøkkelen. Midlene omfordes fra kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov til kommuner med høyt utgiftsbehov. Utgiftsutjevningen skal gi kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov som kommunene ikke kan påvirke selv. Behovsindeksen forteller noe om hvor dyr en kommune er å drive i forhold til landsgjennomsnittet. Den samlede behovsindeksen er beregnet ved hjelp av et sett kriterier og vekter som sier noe om hvorfor utgiftene varierer. Indeksen brukes videre til å beregne kommunens trekk eller utlegg i utgiftsutjevningen. Gildeskål kommune har en samlet behovsindeks på 1,2874 (1,3069 i 2020). Landsgjennomsnittet er 1. Det betyr at Gildeskål kommune blir kompensert med tilsammen 32,9 (34,2 mnok i 2020) for høyt utgiftsbehov.

Endringer i kriteriedata, befolkningsnedgang og systemendringer i inntektssystemet kan for enkeltkommuner føre til brå nedgang i rammetilskuddet fra et år til det neste.

Inntektsgarantiordningen (INGAR) skal skjerme kommunene mot slike endringer. Gildeskål kommunes vekst i rammetilskuddet fra 2020 til 2021 er -890 kroner per innbygger (709 i 2020), og kommunen får derfor 345 kroner per innbygger gjennom inntektsgarantiordningen. Alle kommuner er med på å finansiere inntektsgarantiordningen og blir trukket med et likt beløp per innbygger i innbyggertilskuddet. For 2021 er trekket på kr -38 kroner per innbygger (kr 54 i 2020). For Gildeskål kommune utgjør inntektsgarantiordningen 307 kr x 1955 innbyggere = 600 130 (-106 000 kr i 2020).

Noen enkeltsaker fordeles ikke etter inntektssystemets ordinære kriterier, men gis en **særskilt fordeling**. For 2021 gjelder det helsestasjon og skolehelsetjenesten med 274 000, Lærertetthet med kr 107 000, kompensasjon for endringer i regelverk for eiendomsskatt kr 439 000 og habilitering og avlastning kr 49 000. For Gildeskål kommune utgjør dette til sammen kr 879 000 (1,034 mnok i 2020).

Distriktstilskudd Nord-Norge gis til kommuner i Nord-Norge. Tilskuddet går til alle kommuner i Namdalen og de to nordligste fylkene og gis som en sats per innbygger. Satsen differensieres mellom ulike områder. I tillegg gis det et **småkommunetillegg** til kommuner med under 3 200 innbyggere. Dette tillegget gis med en sats per innbygger, som differensieres etter distriktsindeksen. Samlet utgjør dette 9,663 mnok i 2021 (9,459 mnok i 2020) for Gildeskål kommune.

Skatteinntektene er for Gildeskål kommune anslått til 61,9 mnok i 2021 (58,1 i 2020), inkludert **inntektсутjevning**. Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2021 før i januar 2022, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2021 vil være. I anslaget er det tatt utgangspunkt i nivået på skatteinntektene i 2019. For den enkelte kommune er skatteanslaget for 2021 deretter framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget. Det betyr at det blir forutsatt en lik skattevekst per innbygger, med fordeling som i 2019. Etter hvert som skattetallene foreligger omfordes skatteinntekter mellom kommunene, for å utjevne forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene.

3. Kommunens rammebetingelser

Planlegging av aktivitet forutsetter at vi har et bilde av utviklingen frem i tid. Den historiske utvikling kan gi en klar indikasjon på den fremtidige utvikling. De forhold som er av størst interesse i økonomiplansammenheng er utvikling i antall innbyggere og bosetningsmønster. Også den demografiske sammensetningen er viktig i forhold til planlegging av investeringer og fremtidig tjenestetilbud.

Økonomiske nøkkeltall må også legges til grunn når en skal planlegge investeringer og fremtidig tjenestetilbud. Utviklingen i innbyggertall gir umiddelbare utslag i inntektssiden (rammetilskudd). Utgiftssiden er mer statisk. Økonomiske nøkkeltall sier noe om hvordan kommunen har forvaltet sine verdier samtidig som de viser hvilket handlingsrom kommunen har for å møte fremtidige utfordring.

Gildeskål kommunes kunnskapsgrunnlag ble sist vedtatt i 18.06.2020. Kunnskapsgrunnlaget samler nåværende kunnskap om Gildeskålsamfunnet, med fokus på å beskrive karakteristiske utviklingstrekk. Kunnskapsgrunnlaget skal brukes som bakgrunnsmateriale for kommunal planstrategi og annet kommunalt planarbeid, det er derfor viktig å se handlingsdelen av kommuneplanen, budsjett og økonomiplan og kunnskapsgrunnlaget i sammenheng. Kunnskapsgrunnlaget er et vedlegg til dette dokumentet og ligger på kommunens hjemmeside <https://www.gildeskål.kommune.no/kunnskapsgrunnlag.392944.no.html>

Kunnskapsgrunnlag 2020 Utviklingstrekk og utfordringer

4. Økonomiplan 2021-2024

Økonomiplanen tar utgangspunkt i kommuneplanens langsiktige mål, strategier og utfordringer og sier hvordan kommunen skal bruke ressursene for å nå målene. I dette kapitlet vil budsjett 2021 bli gjennomgått i detalj, mens øvrige år i økonomiplanen vil kun endringene spesifiseres.

4.1 Budsjett 2021

Budsjett 2021 for Gildeskål kommune er en detaljering av første året i økonomiplan 2021 -2024.

Budsjettet er bygd opp i henhold til lov om kommuner og fylkeskommuner (**kommuneloven**) m.m., og forskrift om kommunale og fylkeskommunale årsbudsjett jfr. kommuneloven § 14 fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet.

Budsjettet er bygd opp med hovedansvarsområder (sektornivå) som gjenspeiler kommunens organisering av virksomhetsområder. Hvert virksomhetsområde er på ett siffer (HA 1, HA 2 osv.). For å ivareta best mulig økonomistyring er hvert virksomhetsområde delt opp igjen på ansvarsområder med fire siffer, som benyttes i den interne kontoplan. Budsjettet vedtas på hovedansvarsnivå (sektornivå).

Årsbudsjettets rolle i kommunens plan- og budsjettssystem er illustreres i figuren i kapittel 1.1 *Handlingsdelen av kommuneplanen og økonomiplanens plass i plan og budsjettssystem*, side 5.

Budsjett er en bindende plan for kommunens anskaffelse og anvendelse av midler. Budsjettet skal være inndelt i en driftsdel og en investeringsdel. Budsjettet skal være bygget opp på en slik måte at det gir kommunestyret eller de organer som kommunestyret bemyndiger, anledning til å prioritere hvordan midlene ønskes anvendt i budsjettåret. Krav til budsjettets innhold er beskrevet i kommunelovens § 14 og forskrift om økonomiplan, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 5-4 til § 5-7.

4.1.1 Kommunens drifts- og finansinntekter

Kommunens inntekter er grovt sagt sammensatt av rammetilskudd, skatteinntekter, brukerbetaling, kraftinntekter, eiendomsskatt, utbytter og finansinntekt. Tabellen under viser det kommunale inntektsgrunnlaget for Gildeskål kommune i 2021 sammenlignet med budsjett 2020 etter korrigering i tertialrapport 1/2020. **Endringer av betydning kommenteres under.**

Inntekter	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Endring i kr	Endring i %
Rammetilskudd	-103 834 000	-102 294 000	-1 540 000	1,48 %
Inntekts- og formuesskatt	-46 311 000	-49 674 000	3 363 000	-7,26 %
Eiendomsskatt	-19 795 011	-19 795 011	0	0,00 %
Andre skatteinntekter	-6 100 000	-6 200 000	100 000	-1,64 %
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-14 261 782	-13 819 200	-442 582	3,10 %
Overføringer og tilskudd fra andre	-20 477 483	-18 853 011	-1 624 472	7,93 %
Brukerbetaling	-8 362 114	-7 880 164	-481 950	5,76 %
Salgs- og leieinntekter	-27 877 522	-27 451 511	-426 011	1,53 %
SUM DRIFTSINTEKTER	-247 018 912	-245 966 897	-1 052 015	0,43 %
Renteinntekter	-550 000	-550 000	0	0,00 %
Utbytter	0	0	0	0,00 %
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-6 900 000	-7 000 000	100 000	-1,45 %
SUM FINANSINTEKTER	-7 450 000	-7 550 000	100 000	-1,34 %

Skatt og rammetilskudd

Det er budsjettert med en økning på 1,82 mnok i skatt og rammetilskudd.

Kommunen følger KS prognosemodell i beregningen av kommunens frie inntekter som er skatt og rammetilskudd. Oppbyggingen og beregning av modellen står beskrevet i kapittel 2.2 side 13-15. Etter at statsbudsjettet var lagt fram og prognosemodellen til KS ble laget har regjeringen kommet med nytt forslag om at kommunene skal kompenseres med ytterligere 7,3 milliarder kroner for merutgifter og mindreinntekter som følge av koronapandemien første halvår 2021. For Gildeskål kommune betyr det 1,6 mnok ekstra i rammeoverføring enn det som framkommer i prognosemodellen.

Skatt og rammetilskudd	R 2016	R 2017	R 2018	R 2019	B 2020	B 2021
Skatt	50,4	49,0	50,3	52,8	50,3	53,6
Rammetilskudd	95,8	98,3	97,9	98,5	103,8	102,3
Sum frie inntekter	146,2	147,3	148,2	151,3	154,1	155,9

*I skatt ligger også naturressursskatt på ca. 4 mnok. I tabellen ligger de i raden «andre direkte og indirekte skatter» sammen med konsesjonsavgiften.

Eiendomsskatt

I forbindelse med budsjettet for 2013 ble det vedtatt at eiendomsskatteinntektene skulle settes av på fond, for å synliggjøre hvor stor andel av inntektene som blir brukt til drift. Fra 2013-2019 gikk hele beløpet til drift, og det er også nødvendig for 2021 og de øvrige årene i økonomiplanen.

Det er ikke lagt inn endringer i eiendomsskatteinntektene sammenlignet med 2020.

Regjeringen har foreslått å redusere den maksimale eiendomsskattesatsen for bolig og fritidseiendommer fra 5 til 4 promille fra 2021. Samlet sett utgjør det et innteksttap på 0,5 mnok. For å kompensere for tapet foreslås det å redusere bunnfradraget fra 300 000 pr boenhet til 250 000 pr boenhet.

Fordelingen mellom næringseiendommer og bolig- og fritidseiendommer og skattesatsen vises i tabellen nedenfor.

Eiendomsskatt	Sats 2020	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Næringseiendommer	7,0 ‰	12,2	12,2
Bolig og fritidseiendommer	4,0 ‰	7,6	7,6
Sum		19,8	19,8

Skatteetaten opplyser at eiendomsskattegrunnlagene for kraftanlegg for 2021 vil bli produsert samlet først 20. november 2020. Årsaken til forsinkelsen er at fristen for å levere skattemelding for 2019 for næringsdrivende og selskaper er utsatt til 31. august på grunn av korona-situasjonen. Dette får betydning for når eiendomsskattegrunnlagene for kraftanlegg kan ferdigstilles. Endring i grunnlag fører til endring i eiendomsskatteinntektene. Når grunnlaget er kjent må budsjettet justeres.

Andre skatteinntekter

Konsesjonsavgiften er økt fra 2,1 mnok, med 0,1 mnok, til 2,2 mnok. Avsetning til konsesjonsavgiftsfondet er også økt tilsvarende.

Andre overføringer og tilskudd fra staten

Tilskudd fra staten er redusert med 0,44 mnok. Det skyldes i hovedsak at utbedringstilskudd fra Husbanken er redusert med 0,2 mnok, da vi ikke mottar dette tilskuddet lengre og inntekter til flyktningetjenesten er redusert med 1 mnok. Havbruksfondet er økt med 0,7 mnok.

Overføringer og tilskudd fra andre

Overføringer og tilskudd fra andre er redusert med 1,6 mnok. Refusjon fødselspenger er tatt ned med 1 mnok og refusjon for boligetablering i distriktene er tatt ned med 0,4 mnok. I tillegg er det en refusjon på felleskostnader skoler på 0,1 mnok som ikke kommer i 2021.

Brukerbetalinger

Brukerbetalinger er redusert med 0,5 mnok. Det er 0,2 mnok på institusjon, 0,1 mnok på treningssenter, 0,1 mnok på oppvekst og 40 000 på kulturskolen.

Salgs og leieinntekter

Salgs og leieinntekter har økt med 0,4 mnok. Gebyr for septik er økt med 0,3 mnok, mens vanngebyr og avløpsgebyr er redusert med henholdsvis 0,15 og 0,81 mnok. Husleieinntektene er økt med 0,3 mnok.

Renteinntekter og gevinst finansielle instrumenter

Det er budsjettetert med en avkastning på finansporteføljen på 7 mnok, som er 0,1 mnok mer enn i 2020. Det står mer om finansforvaltningen i kap. 4.3, side 26-27.

4.1.2 Kommunes drifts- og finansutgifter

Kommunes utgifter består i hovedsak av lønnsutgifter, kjøp av tjenester, renter og avdrag på lån, samt avsetninger til fond. Tabellen under viser budsjetterte utgifter til Gildeskål kommune i 2021 sammenlignet med 2020. Endringer av betydning kommenteres under.

Utgifter	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Endring i kr	Endring i %
Lønnsutgifter	136 754 106	138 835 634	2 081 528	1,52 %
Sosiale utgifter	25 813 129	21 895 250	-3 917 879	-15,18 %
Kjøp av varer og tjenester	58 218 385	56 044 048	-2 174 337	-3,73 %
Overføringer og tilskudd til andre	17 910 968	18 840 844	929 876	5,19 %
Avskrivninger	14 800 000	16 000 000	1 200 000	8,11 %
SUM DRIFTSUTGIFTER	253 496 588	251 615 776	-1 880 812	-0,74 %
Renteutgifter	5 713 500	3 811 500	-1 902 000	-33,29 %
Avdrag på lån	10 079 000	12 053 080	1 974 080	19,59 %
SUM FINANSUTGIFTER	15 792 500	15 864 580	72 080	0,46 %

Lønnsutgifter

Lønnsutgiftene er økt med 2 mnok sammenlignet med 2020. Sentralt og lokalt lønnsoppgjør for 2020 eller 2021 er ikke avklart på budsjetteringstidspunktet, det er derfor satt av 0,5 mnok mer til lønnsoppgjør enn normalt. Ansiennitetsopprykk som får virkning for 2021 er innarbeidet. Det jobbes kontinuerlig med å øke deltidsstillingene til heltidsstillinger. Dette øker ikke totale lønnsutgifter men finansieres innenfor driften. Godtgjørelser til folkevalgte er økt med 0,2 mnok. Lønn til 40 % stilling på NAV er lagt inn i lønnsbudsjettet, men denne stilling refunderes fra nabokommune. Lønnsutgifter til to vedlikeholdsmedarbeidere er lagt inn. Tilsammen består vedlikeholdsposten av 3 mnok inkludert lønn. Forøvrig skyldes økningen at nedtrekk i lønn fra 2020 ikke er med virkning i 2021.

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene: I budsjettforslaget er normalpremien for pensjonsutgiftene, basert på aktuarberegninger av KLP og SPK lagt til grunn. Beregningene gir følgende beregningssatser i 2021:

- KLP fellesordningen 14,42 % (14,78 % i 2019) av brutto lønnsutgift
- KLP sykepleierordningen 11,55 % (12,17 % i 2019) av brutto lønnsutgift
- SPK 10,93 % (12,94 % i 2019) av brutto lønnsutgift

Arbeidsgiveravgift: Arbeidsgiveravgiften holdes konstant og er på 5,1 % i 2021.

For Gildeskål kommune utgjør arbeidsgiveravgift og pensjonen 21,9 mnok tilsammen (25,8 mnok i 2020). Endringen fra 2020 til 2021 skyldes i hovedsak av premieavviket nå også budsjetteres. På HA 8 budsjetteres det nå med et netto premieavvik på 3,1 mnok. For at dette ikke skal tas som en inntekt blir det også avsatt 3,1 mnok til premieavviksfond.

Kjøp av varer og tjenester

Utgiftene er redusert med 2,2 mnok. Utgiftene til ressurskrevende bruker er tatt ned med 2,6 mnok, næringsutvikling 2 mnok, vedlikehold 1,3 mnok og serviceavtale 0,4 mnok. Avgifter, gebyrer og lisenser er økt med 0,5 mnok og utgifter til smittevern med 0,1 mnok. Fra før var det budsjettert med 1,5 mnok, endringen blir derfor 0,1 mnok. Tilsammen er kommunen kompensert med 1,6 mnok fra staten. Utgiftene til barnevern er nå samlet som kjøp av tjenester fra annen kommune som følge av vertskommunesamarbeid med Bodø. Utgiftene øker med 1 mnok sammenlignet med 2020, som følge av behov for ytterligere en stilling og fosterhjemsplasing.

Overføringer og tilskudd til andre

Utgiftene er økt med 1 mnok. Det er lagt inn en ny overføring til Gildeskål vekst på kr 576 000 for å kompensere for at de må betale renter og avdrag på lån for bygget fra 2021. Øvrig økning skyldes i hovedsak momsutgifter, som må ses i sammenheng med momsinntektene.

Avskrivninger og motpost avskrivninger

Avskrivningene gjør at driftsutgiftene øker med 16 mnok og finansinntektene øker med 16 mnok. Avskrivningsutgiften påvirker brutto driftsresultat ved at utgiftene blir høyere. Motpost avskrivninger inntektsføres med samme beløp og påvirker netto driftsresultat.

En avskrivningskostnad er ikke en betalingsforpliktelse, men er en ikke-betalbar kostnad (forbruk av driftsmidler). En avskrivningskostnad gir uttrykk for verdiforringelsen av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som skyldes elde, slitasje og utrangering. I det kommunale regnskapssystemet skal slike kapitalkostnader bare belastes med den lånefinansierte delen av driftsmidlene, uttrykt gjennom låneavdrag. Avdragene fordeles deretter jevnt over driftsmidlenes levetid, og da vil avdragene ha samme effekt og innhold som avskrivninger i et driftsregnskap hvor slike driftsmidler er finansiert med lån.

Den regnskapstekniske løsningen er å utligne virkningen av avskrivningene på en særskilt inntektspost i driftsregnskapet. Dermed blir netto driftsresultat beregnet uten avskrivningene, men inklusive avdrag på lån.

Renter og avdrag

Tilsammen er det budsjettert med 15,8 mnok i renter og avdrag. Det er kun en minimal økning til tross for at det budsjetteres med nytt låneopptak på 24,1 mnok. Avdragsutgiftene øker, men renteutgiftene er lavere som følge av svært lave renter.

4.1.3 Kommunes disponeringer

Ny kommunelov har endret hovedoversiktene og tabellene som presenteres. For eksempel vil bruk og avsetning til fond vises som ett beløp «netto avsetning til eller bruk av fond».

Disponeringer	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0
Overføring til investering	2 300 000	2 300 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-723 993	-963 558
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 596 183	700 099

Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-20 176	2 036 541
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0

Overført til investeringsregnskapet

Det overføres 2,3 mnok til investeringsregnskapet for avsetning til ubundet kapitalfond. Det er avkastning på finanskapitalen som avsettes med 1/3 jfr. kommunestyrets vedtak 12.10.2017 sak 43/17. Resterende 2/3 avsettes disposisjonsfond.

Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond

Negativt tall på ca 1 mnok betyr at det brukes 1 mnok mer av bundne fond enn det avsettes.

Hvert år avsettes det 2,2 mnok til konsesjonsavgiftsfondet, som er et bundet fond. Ved kraftutbygging pålegges regulanten å innbetale en avgift (konsesjonsavgift) til kommunen. Avgiften settes av på fondet og skal fortrinnsvis anvendes til utbygging av næringslivet i kommunen, jfr. *Gildeskål kommunes standardvedtekter for kommunale næringsfond (konsesjonsavgiftsfondet)*, vedtatt 19.5.2016 i kst-sak 19/16. I tillegg avsettes det 0,1 mnok til selvkostfondet *avløp* og 0,1 til havnefond.

I budsjettet 2021 er det lagt opp til en bruk av fondet på 2,2 mnok som overføres til Sjøfossen næringsutvikling AS (SNU). NAV har budsjettet med 0,6 mnok i bruk av gamle bundne fond til utbedringer i boliger og kultur kr 50 000 til arbeid med kulturminneplan. Helse og omsorg skal bruke 0,12 mnok av midler fra RKK og utgifter til kommunale havner finansieres med 0,24 fra fond. Selvkostområdet *septik* budsjetterer med et underskudd og skal derfor bruke 0,13 fra bundet selvkostfond.

Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond

0,7 mnok i netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond betyr at det avsettes mer til fond enn det brukes. Avsetningen er 18,5 mnok og bruk er 17,8 mnok.

Det avsettes tilsammen 18,5 mnok til disposisjonsfond. Det er 4,7 mnok som er avkastning på finanskapitalen som avsettes med 2/3 jfr. kommunestyrets vedtak 12.10.2017 sak 43/17. Resterende 1/3 overføres til investeringsregnskapet for avsetning til ubundet kapitalfond. Det avsettes også det 10,7 mnok til disposisjonsfond som er hele utbetalingen fra Havbruksfondet som Fiskeridirektoratet har varslet at vil komme i 2021. I tillegg avsettes det 3,1 mnok som er til premieavviksfond.

Det er lagt opp til en bruk av disposisjonsfond på 17,8 mnok. Av dette er 0,2 mnok knyttet til avvikling av valg, 1 mnok til bolyst, 0,5 mnok til rekrutteringstiltak, 2 mnok til næringsutvikling og 14,1 mnok brukes til å finansiere generell drift.

Utviklingen på disposisjonsfondet i økonomiplanperioden skisseres i kapittel 4.2, s 25.

4.2 Driftsoversikt – økonomiplanperioden 2021-2024

Driftsoversikten nedenfor gir et samlet bilde av kommunens drift hvor alle årene i økonomiplanperioden er i balanse etter at de nye inntektsforutsetningene i statsbudsjettet, lønns- og prisvekst og tiltak i økonomiplanperioden for å balansere driften, er innarbeidet. Tiltakene som er innarbeidet beskrives nedenfor. Økonomiplanperiodens år to til fire budsjetteres i 2020-priser. Det betyr at både inntektene og utgiftene som ikke er berørt av tiltaksendringer i perioden vil være statiske.

Hovedoversikt økonomiplanperiode	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Rammetilskudd	-102 294 000	-101 779 000	-101 720 000	-101 655 000
Inntekts- og formuesskatt	-49 674 000	-49 674 000	-49 674 000	-49 674 000
Eiendomsskatt	-19 795 011	-19 795 011	-19 795 011	-19 795 011
Andre skatteinntekter	-6 200 000	-6 200 000	-6 200 000	-6 200 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-13 819 200	-26 819 200	-11 519 200	-26 819 200
Overføringer og tilskudd fra andre	-18 853 011	-18 853 011	-18 828 011	-18 828 011
Brukerbetalinger	-7 880 164	-7 880 164	-7 880 164	-7 880 164
Salgs- og leieinntekter	-27 451 511	-27 451 511	-27 451 511	-27 451 511
SUM DRIFTSINTEKTER	-245 966 897	-258 451 897	-243 067 897	-258 302 897
Lønnsutgifter	138 835 634	138 835 634	138 835 634	138 835 634
Sosiale utgifter	21 895 250	21 895 250	21 895 250	21 895 250
Kjøp av varer og tjenester	56 044 048	56 044 048	56 019 048	56 019 048
Overføringer og tilskudd til andre	18 840 844	18 840 844	18 840 844	18 840 844
Avskrivninger	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	251 615 776	251 615 776	251 590 776	251 590 776
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	5 648 879	-6 836 121	8 522 879	-6 712 121
Renteinntekter	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000
Utbytter	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-7 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000
Renteutgifter	3 811 500	3 961 500	3 961 500	4 111 500
Avdrag på lån	12 053 080	12 853 080	13 153 080	13 453 080
NETTO FINANSUTGIFTER	8 314 580	6 264 580	6 564 580	7 014 580
Motpost avskrivninger	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-2 036 541	-16 571 541	-912 541	-15 697 541
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0
Overføring til investering	2 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-963 558	-963 558	-963 558	-963 558
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	700 099	14 235 099	-1 423 901	13 361 099
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	2 036 541	16 571 541	912 541	15 697 541
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0

Tiltak som endrer driften i økonomiplanperioden:

- Rammetilskudd jfr prognosemodell
- Inntekter fra havbruksfondet
- Avkastning
- Renter og avdrag på lån endres jfr. nedbetalingsplan
- Netto avsetning til og bruk av disposisjonsfond er justert etter avkastning, havbruksfond og behov for finansiering av generell drift i økonomiplanperioden
- Overføring til investering som følge av økt avkastning

Krav til netto driftsresultat

Kommunene bør bestrebe seg på å ha et netto driftsresultat over tid på 1,75 %. Gildeskål kommune har også satt seg som mål å budsjettere med netto driftsresultat på minimum 1,75 % for å ha en sunn økonomi. Ved å ha et positivt netto driftsresultat over tid vil kommunen være i stand til å etablere frie fondsmidler for å håndtere muligheter og ikke minst svingninger i kommunens utgiftsnivå.

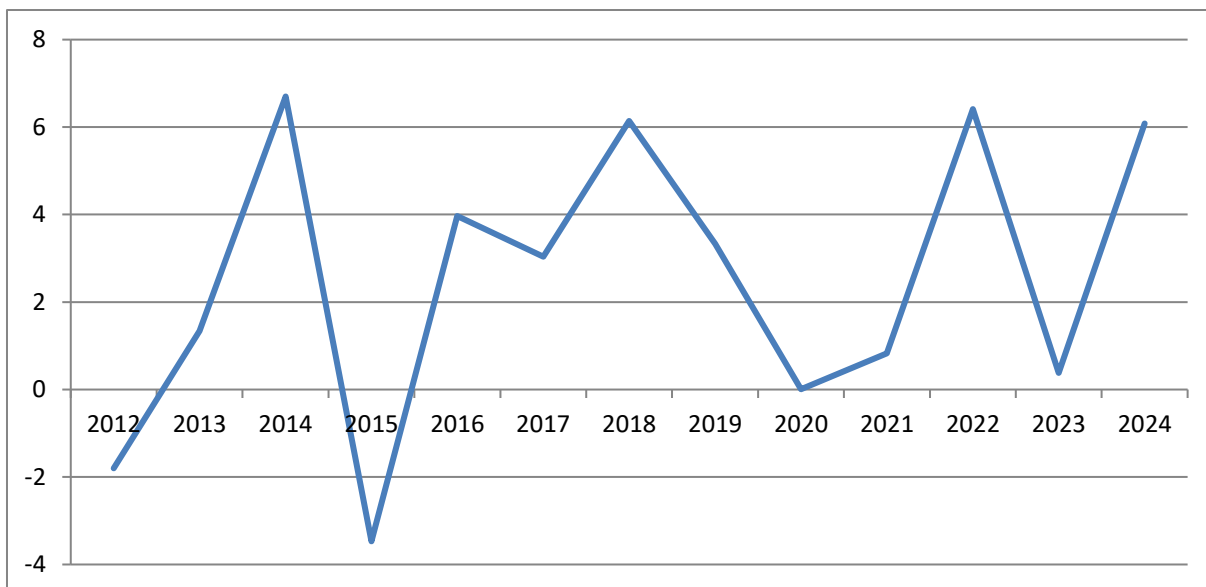
Budsjett	2 021	2022	2023	2024
Anbefalt (1,75 %)	4,3 mnok	4,5 mnok	4,3 mnok	4,5 mnok
Budsjettert i kr	2 mnok	16 mnok	1 mnok	15 mnok
Budsjettert i %	0,83 %	6,41 %	0,38 %	6,08 %
Differanse (budsjettert-anbefalt)	-2,3 mnok	11,5 mnok	-3,3 mnok	10,5 mnok

Kommunens eget måltall på netto driftsresultat overholdes med god margin i år 2022 og 2024. Det er de samme årene som det er varslet at det skal være stor utbetaling fra havbruksfondet. Det får svært negativ effekt på netto driftsresultat de årene hvor utbetalingene fra havbruksfondet er små.

Kommunen kan heller ikke justere driften annen hvert år for å tilfredsstille målkravet. Utbetalingene fra fondet må inntektsføres som en løpende driftsinntekt og vil derfor alltid gi en svært positivt netto driftsresultat i utbetalingsåret. Men det bør ikke være slik at måltallet blir negativt. For å unngå dette må kommunen redusere driftsutgiftene eller øke driftsinntektene ved å dreie tjenestene til mer kostnadseffektiv drift. Først da slipper kommunen å bruke deler av overskuddet ett år til å finansiere underskuddet neste år. Gjennomsnittlig netto driftsresultat i økonomiplanperioden er på 3,42 %.

Til tross for at kommunen budsjetterer med negativt netto driftsresultat annen hvert år er det fortsatt betydelige oppsparte finansielle midler til å dekke uforutsette hendelse og evnen til å håndtere muligheter som kan oppstå.

Grafen på neste side viser utviklingen i netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene. Det er brukt regnskapstall fram til 2019 og budsjett-tall fra 2020-2024.

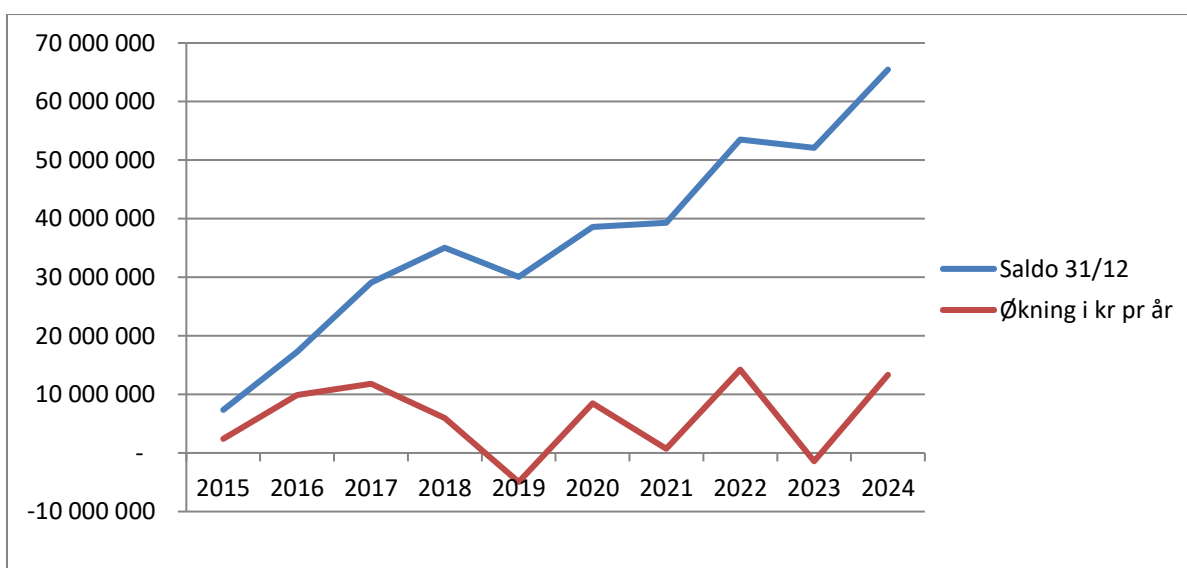
Negativt tall indikerer at kommunen må bruke mer av fond enn man setter av for å gå i balanse det året. Positivt tall indikerer at kommunen kan bygge opp fond. Gildeskål kommunes fond bygges opp hvert år bortsett fra i 2023.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfondet er kommunens frie fond og kan brukes både i drift og investeringsregnskapet. Det er vedtatt at kommunen skal bygge opp disposisjonsfondet for å stå sterkere ved svingninger i finansmarkedet.

I Gildeskål kommunes økonomiplan 2021-2024 styrkes fondet i 2021, 2022 og 2024. I 2023 reduseres det. Fondet vil ved utgangen av 2024 ha en saldo på 65,5 mnok.

Disposisjonsfond	R 2019	B 2020	B 2021	B 2022	B 2023	B 2024
Saldo 31/12	30 mnok	38,6 mnok	39,3 mnok	53,5 mnok	52,1 mnok	65,5 mnok
Økning i kr pr år	-5 mnok	8,5	0,7 mnok	14,2 mnok	-1,4 mnok	13,4 mnok

Havbruksfond

Havbruksfondet ble opprettet i 2016. Målet med fondet er å stimulere kommunene til å legge til rette for havbruksnæringen. Inntektene fra framtidig vekst i oppdrettsnæringen fordeles gjennom Havbruksfondet til kommunal sektor. Fiskeridirektoratet er ansvarlig for utbetalingene.

Det har foreløpig vært fire utbetalinger fra fondet. I 2017 fikk Gildeskål kommune kr 596 263, i 2018 27,1 mnok, i 2019 5,8 mnok og 24 mnok i 2020.

Telemarksforskning har utarbeidet anslagsberegninger for inntekter fra havbruksfondet for økonomiplanperioden (2021-24). I disse beregningene inngår også et anslag for kommunens del av produksjonsavgiften, som innføres fra 2022. Tallene er lagt inn i økonomiplanen, med avsetning til disposisjonsfond.

	2020	2021	2022	2023	2024	2021-24
Havbruksfond	24 049	10 689	18 323	3 054	18 323	50 389
Produksjonsavgift			5 344	5 344	5 344	16 033
Sum havbruksmidler	24 049	10 689	23 668	8 398	23 668	66 422

I kommunestyrets sak 51/18 *Disponering av mottatte midler fra Havbruksfondet* ble det vedtatt at:

1. Penger fra havbruksfondet avsettes på disposisjonsfond i utbetalingsåret.
2. Penger fra havbruksfondet kan bare disponeres i budsjettår senere enn utbetalingsåret
3. Penger fra Havbruksfondet brukes til næringsutvikling og driftsutgifter av engangskarakter, ikke løpende driftsutgifter.

4.3 Finansforvaltning

Gildeskål kommune har en betydelig kapital plassert i finansmarkedet. Totalt utgjør plasseringen 240 mnok, jfr. tertialrapport 2/2020 Finansforvaltning. Avkastningen av finanskapitalen virker årlig direkte inn i driftsregnskapet. Konsekvensen av dette er at kommunen har behov for å beskytte driften mot svingninger i finansinntektene. Kommunestyret har vedtatt at det skal være en buffer (disposisjonsfond) på 40 mnok for å håndtere årlige svingninger. I slutten av økonomiplanperioden vil bufferen være på 65,5 mnok.

Det er viktig at det i kommunen etableres et bevisst forhold til finansavkastningene og hvordan denne avkastningen skal håndteres både i regnskapene og budsjettene. I denne økonomiplanen legges det derfor opp til at den forventede avkastningen i sin helhet inntektsføres i budsjettet, samtidig som den settes av til disposisjonsfondet og ubundet kapitalfond. På denne måten synliggjøres avkastningen og kommunen bygger opp en sikkerhet til den dagen avkastningen er negativ. Kommunen legger opp til en avkastning for kommende år som er lavere enn tidligere år grunnet koronapandemien og de forstyrrelser i markedet som den har ført til.

Det er budsjettet med 7 mnok i 2021 og 10 mnok i øvrige år i økonomiplanperioden.

I 2017 fikk kommunen en handlingsregel for bruk av avkastning. Handlingsregelen innebærer blant annet at 2/3 deler av avkastningen skal avsettes disposisjonsfond og 1/3 del skal avsettes ubundet kapitalfond. Handlingsregelen er fulgt opp i hele økonomiplanperioden.

Det fremgår av tabellene at avkastningen vil svinge innenfor et år og mellom år. Over tid vil allikevel denne porteføljen gi avkastning og så langt har porteføljen gitt kommunen 84,95 mnok. Hvis budsjettet avkastning inntreffer vil porteføljen ha en avkastning på tilsammen 122,85 mnok siden oppstart.

År	Regnskap
2014 Regnskap	19,6 mnok
2015 Regnskap	5,8 mnok
2016 Regnskap	14,9 mnok
2017 Regnskap	22,9 mnok
2018 Regnskap	-5,25 mnok
2019 Regnskap	27 mnok
2020 Budsjett	0,9 mnok
2021 Budsjett	7 mnok
2022 Budsjett	10 mnok
2023 Budsjett	10 mnok
2024 Budsjett	10 mnok
Sum	122,85 mnok

Grunnlag for avkastning er porteføljens størrelse. Ved bruk av fond for å finansiere drift og investering vil porteføljen reduseres og ved avkastning til porteføljen øke. I økonomiplanperioden er det foreslått å bruke disposisjonsfond og ubundet kapitalfond til drift og investeringer. Dette gjør at vi må ta ut penger av porteføljen. Vi får også en del penger fra havbruksfondet noe som gjør likviditetsbehovet mindre. Samlet gjør dette at vi holder budsjettet avkastning stabil i hele perioden.

4.4 Øvrige virksomheter i regi av kommunen med tilskudd

4.4.1 Kirkelig fellesråd

Fellesrådet søker om kommunalt tilskudd i henhold til Kirkelovens § 15 på i alt kr 3 124 130 til lovpålagt drift av fellesrådets virksomhet. Det er en økning på 0,4 mnok sammenlignet med bevilgningen som er gjort i 2020. Begrunnelsen for søknaden er økning til 100 % kirkeverge, 50 % kontor og generell økning i lønns og prisvekst.

Gildeskål kommune er kjent med at fellesrådets virksomhet har knappe driftsrammer på de ulike ansvarsområdene. Fellesrådet er således i samme situasjon som kommunens øvrige virksomheter. Kommunens egne virksomheter har forholdt seg til tildelt ramme, i flere tilfeller er det ikke korrigert for lønnsvekst. Nye tiltak er ikke prioritert, men det skal heller søkes om effektivisering innenfor eksisterende ramme. Gildeskål kommune legger til grunn at fellesrådet også må forholde seg til det samme utgangspunktet og skal ikke settes i noen særstilling sammenlignet med annen kommunal virksomhet.

Fellesrådet fikk overført 2,4 mnok i 2015, 2,45 mnok i 2016 og 2,5 mnok i 2017, 2,59 mnok i 2018, 2,65 mnok i 2019 og 2,73 mnok i 2020. Kommunedirektøren har i budsjett 2021 foreslått å øke tilskuddet til fellesrådet med kr 109 250 som er 4 % vekst.

Konsekvensen av dette er at driften må holdes på samme nivå som tidligere, med innslag av effektiviseringer. Dersom rammen skal økes må fellesrådet søke å få dette til ved hjelp av annen finansiering, egne inntekter eller mer støtte fra bispedømmerådet.

Gildeskål fellesråd har også søkt om finansiering til et nytt investeringsprosjekt: 4 årlig finansieringsramme for investeringer og oppgradering av kirkebygg. Det søkes om 1 mnok hvert år i planperioden. Det ble søkt om samme investeringsprosjekt i økonomiplanen for 2020-2023. Kommunestyret vedtok da å utsette det til 2021.

Tiltaket er lagt inn i kommunedirektørens forslag.

4.4.2 Gildeskål vekst

Gildeskål Vekst AS løser en del oppgaver for kommunen på områder der kommunen uansett ville hatt en forpliktelse. Disse oppgavene er knyttet til personer med spesielle behov for arbeid og oppfølging. Dette er regulert i en egen avtale og kommunen var i utgangspunktet forpliktet til å betale 1,6 mnok per år for disse tjenestene. Kommunestyret vedtok i sak 63/18 at beløpet for 2019 skulle være 1,9 og at det fra 2020 skulle indeksreguleres hvert år. Det er gjort i kommunedirektørens forslag til budsjett for 2021.

I tillegg kjøper HA 3 tjenester for 0,45 mnok hos Gildeskål vekst for enkeltbrukere med ulike behov for tilrettelegging av arbeidsaktivitet. Gildeskål kommune søker i 2020 NAV om økte VTA plasser. Søknadene har de siste to år blitt avslått, med bakgrunn i at NAV Nordland ikke har fått tilført nye midler til VTA de senere år og rammen er fullt utnyttet. Arbeidsgiverforeningen for vekst og attføringsbedrifter arbeider aktivt opp mot sentrale myndigheter for å få økt antall VTA plasser.

Styret i Gildeskål vekst har vedtatt et budsjett hvor det forutsettes at kommunen øker sin bevilgning til 2 025 000 mnok. Det er samme beløp som i 2020, økt med 4 % (kr 88 260). I søknaden skriver de at «*Budsjettet er meget stramt. Det er lite rom for fornyelser og utviklende tiltak. Det er utfordrende og stiller betydelige krav til styret og administrasjonen for å holde rammene og sikre et forsvarlig og godt tilbud*».

I tillegg er det søkt om et ekstraordinært tilskudd på kr 576 000 for å dekke renter og avdrag på lån på bygget. På sikt må det tas stilling til om kommunen skal kompensere Gildeskål vekst med utgiftene til renter og avdrag eller om kommunen skal overta lånet på 10 mnok. Det må avholdes eiermøte for å avklare dette. Kommunedirektøren har foreslått å bevilge et ekstraordinært tilskudd i for å dekke utgiftene inntil det er avklart.

Gildeskål kommune utfordrer Gildeskål Vekst AS til å gjøre inntektsbringende arbeid ut i markedet og effektivisere egen drift.

4.4.3 Sjøfossen næringsutvikling (SNU)

Næringsutvikling er et satsingsområde for Gildeskål kommune, jft. samfunnsplanens *tema 3 - Verdiskapning og næringsutvikling*. Kommunen har Sjøfossen Næringsutvikling AS som sine viktigste samarbeidspartner innenfor næringsutvikling og økning i antall arbeidsplasser.

I næringsarbeidet kombineres tilskudd, lån og kjøp av aksjer i nye bedrifter i tillegg til hjelp, støtte og bistand til etablering. En enkel evaluering i løpet av 2015 førte til at kommunen har rettet de økonomiske virkemidlene mot utlån og aksjekjøp i bedriftene. Det betyr at andelen direkte tilskudd skal reduseres. Sjøfossen Næringsutvikling AS skal fortsatt stå for arbeidet med tildeling av tilskudd til nystartede bedrifter og ellers bistå til etablering og rådgivning rundt etablering som tidligere. Sjøfossen Næringsutvikling AS har også en løpende aktivitet rettet mot våre mer etablerte bedrifter og bistår disse ved behov. Som grunnlag for arbeidet bruker Sjøfossen næringsutvikling strategisk næringsplan med årlige handlingsplaner.

SNU har søkt om 4 mnok til drift i 2021. SNU legger opp til at de skal ha tre ansatte for å få en suksessfull næringsutvikling.

Det er lagt inn 4 mnok til drift i kommunedirektørens forslag. Det er en reduksjon på 2 mnok. Bevilgningen på 4 mnok finansieres med 2 mnok fra konsesjonsavgiftsfondet og resten tas fra disposisjonsfondet.

Det er i investeringsbudsjettet lagt opp til en stor satsing på næringsutvikling i 2021 og årene framover. Hvert år i økonomiplanperioden er det satt av 2 mnok til aksjekapital som finansieres av ubundet kapitalfond.

Det foreligger egen handlingsplan for næringsutviklingen som SNU har utarbeidet og er lagt til grunn i kommunedirektørens budsjettforslag.

4.4.4 Kunnskapssenteret i Gildeskål og Opplæringskontoret for fiskerifag (Kigok)

Kigok har gjennom Kunnskapssenteret i Gildeskål og drift av Opplæringskontoret for fiskerifag for midtre Nordland gitt veiledning og tilbud om utdanning innenfor alle fagområder for voksne i Gildeskål og innenfor marine fag i regionen fra Ballangen til Rødøy.

Finansieringen av driften til studiesenteret har variert de seneste årene. Driftsmidler fra fylkeskommunen opphørte i 2009. I 2016 tok de alle utgiftene selv, men fra 2017 til 2020 har Gildeskål kommune støttet driften med 0,1 mnok.

Kommunen har ikke mottatt søknad fra Kigok til drift av studiesenteret i 2021, men det settes av 0,1 mnok til formålet.

4.4.5 Øvrige samarbeid og selskaper kommunen deltar i

Kommunen kjøper en rekke tjenester i interkommunale selskaper, som vertskommuneløsninger o.a. Det som er særlig utfordrende på dette område er at disse enhetene har eget styre som vedtar budsjettet. Kommunen har liten eller ingen innflytelse hverken på budsjettprosessen eller muligheten for å sette inn innsparingstiltak her. Kommunen er ofte representert i styret i disse organene men da sammen med de andre deltakerne. Kommunen må derfor akseptere overføringen til disse eller melde seg ut av ordningen.

Salten regionråd har vedtatt ny eierstrategi. Dette innebærer at kommunen vil være med å bestemme innholdet i budsjettene for samarbeidende før de legges fram i representantskapene. Dette har virkning fra og med budsjettåret 2018.

Oversikten viser de viktigste samarbeidene kommunen deltar i:

Samarbeid	Budsjett 2021
KS	371 600
Salten regionråd	74 030
Salten Regionråd - Friluftsråd	48 818
Salten Regionråd - Felles ansvar	37 150
Salten Regionråd -Kultursamarbeid	61 000
Salten Regionråd – Et digital salten	36 667
Sekretariat Salten kontrollutvalg service	149 287
Salten Kommunerevisjon	612 850
Helse- og miljøtilsyn	92 000
Labora	80 000
RKK Indre Salten	146 099
LVK	80 000
Utmarkskommunenes Sammenslutning	50 000
Salten Brann IKS	3 040 199
Bedriftshelsetjenesten	100 000
Bodø kommune, barnevern	4 810 000
PPT	1 258 799
Destinasjon Salten	117 000
Bodø kommune, krisesenter og overgrepsmottak	255 000
Bodø kommune, legevaktsformidling	340 000
SUM	11 760 499

4.5 Investeringsbudsjett

Investeringer (påkostning) skiller seg fra vedlikehold ved at utgifter til påkostning er av investeringsmessig karakter. I forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 2-3 presiserer det at løpende vedlikeholdsutgifter skal utgiftsføres i driftsregnskapet, mens påkostninger skal utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres i balanseregnskapet. Det er grunn til å påpeke at avgrensningen mellom vedlikehold og påkostning kun vedrører varige driftsmidler.

Kommunal regnskapsstandard (KRS) 4 – Foreløpig standard (F) – Avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet angir hvilke kriterier som må oppfylles for at en utgift kan klassifiseres som investeringsutgift, herunder skillet mellom vedlikehold og påkostning. Skillet mellom påkostning og vedlikehold bygger på definisjonene av vedlikeholdskostnader og utviklingskostnader i Norsk Standard (NS 3454) Livssyklus-kostnader for byggverk. Utgifter som ikke kan klassifiseres som påkostning (investeringsutgift) etter denne standarden, skal klassifiseres som vedlikehold (driftsutgift). Praktiseringen av skillet mellom påkostning og vedlikehold, vil til en viss utstrekning måtte baseres på faglig skjønn i det enkelte tilfellet. Dette skjønn må utøves innenfor de rammer lov, forskrift og denne standarden setter.

Kravet til at en anskaffelse kan defineres som en investering er at det har en verdi på over kr 100 000 og en økonomisk levetid på mer enn tre år. Investeringsprosjekter i budsjett 2021-2024 ansees alle som investeringer jfr. KRS 4.

4.5.1 Investeringer i planperioden

Det er i hovedsak målet i samfunnsplanen som sier at Gildeskål kommune skal ha 2250 innbyggere i 2027 som det legges vekt på i investeringsbudsjettet. De legges til rette for gode levevilkår for alle aldersgrupper i Gildeskål med særlig fokus på kirkestedsprosjektet, i tillegg til næringsutvikling. For øvrig er det satsing på brannsikring og miljøfokus i kommunen egne bygg. Oversikten nedenfor viser utgiftene i investeringsbudsjettet for delt på prosjekt. Bevilgninger merket med gul farge er prosjekter som er finansiert tidligere.

Nr	Finansiering	Prosjekt	2021	2022	2023	2024
1	Fond	Ny aksjekapital i SNU AS	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
2	Fond	KLP	900 000	900 000	900 000	900 000
SUM			2 900 000	2 900 000	2 900 000	2 900 000
Nr	Finansiering	Prosjekt	2021	2022	2023	2024
3	Lån	Brannsikring, inkl sørarnøy skole	1 750 000	1 500 000	-	
4	Lån	Boligsatsing utvikling egne tomter Nygårdsjøen	750 000	-	-	
5	Lån	Renovering tekniske anlegg GIBOS	3 000 000	3 500 000		
6	Lån	Varmeanlegg (miljø)	5 000 000	5 000 000	-	
7	Lån	Industriarealer – erverv og opparbeidelse av nye	10 000 000			
8	Lån	Vinterhage GIBOS	2 000 000	-	-	
9	Lån	Tomtearealer for boligbygging Våg	1 000 000	-	-	
10	Lån	Tetting demning Lauvvannet		500 000		
11	Lån	Utvidelse av vannreservoar Kjøpstad		150 000		
12	Lån	Bil frivilligsentral	400 000			
13	Lån	Forprosjekt Tøa vannverk	300 000			
14	Lån	Aggregat og UV-anlegg Stjernåga	600 000			
14	Lån	Aggregat og UV-anlegg Stjernåga	1 400 000			
15	Lån	Skilting	100 000	100 000		
16	Lån	Velferdsteknologi	1 000 000	500 000	500 000	500 000
17	Lån	Opprusting veilys	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
18	Lån	Oppgraderinger– kirker	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
19	Lån	PC og digitale verktøy barnehage og skole		1 000 000	1 000 000	
20	Lån	Tankbil for å sikre slukkevannsforsyning	1 200 000	-	-	
21	Lån	Dypvannskai Sørarnøy	10 000 000	3 000 000	3 000 000	
22	Lån	Branngarasje Våg		3 000 000		
23	Lån	Nytt låsesystem kulturhus	300 000			
24	Lån	Kirkestedsprosjektet	8 100 000	8 300 000	3 800 000	8 800 000
SUM			48 900 000	28 550 000	10 300 000	11 300 000
Sum Behov for ny finansiering			24 100 000	27 900 000	10 300 000	11 300 000
Ubrukte lånemidler			24 800 000	650 000	-	-
Nr	Finansiering	Prosjekt	2021	2022	2023	2024
25	Overføring fra drift	Avsetning til Ubundet kapitalfond	2 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000
26	Lån	Startlån	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
26	Avdrag	Betalte avdrag på Startlån	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
26	Motatte avdrag	Motatte avdrag på Startlån	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
SUM			2 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000

*Tallene i tabellen er ikke inkludert mva.

4.5.2 Finansiering

Valg av finansieringsform vil gi utslag på driftsøkonomien. Ved opptak av lån som finansieringsform vil driften belastes med ytterligere utgifter i form av renter og avdrag. Finansieringsform ved bruk av ubundet kapitalfond medfører salg av finansielle eiendeler (aksjer og obligasjoner) og det belastes

driften ved reduserte inntekter i form av avkastning på finansielle instrumenter. Nye prosjekter foreslås å finansiere med låneopptak.

4.5.3 Beskrivelse av investeringsprosjektene

1. Ny aksjekapital i SNU AS. Besluttes av kommunestyret. Forutsetningen for overføringen er styrevedtak i SNU AS om kapitalutvidelse og vedtak i generalforsamlingen om å gjennomføre kapitalutvidelsen i tråd med styrets vedtak.
 - Finansiering: Ubundet kapitalfond
2. KLP. Medlemmene i KLP plikter å betale egenkapitaltilskudd i den utstrekning det er nødvendig for å gi KLP tilfredsstillende soliditet. For Gildeskål kommune har egenkapitaltilskuddet de siste årene vært mellom 0,8 og 0,9 mnok. Egenkapitaltilskudd aktiveres som aksjer i balansen og kan derfor ikke finansieres med lån.
 - Finansiering: Ubundet kapitalfond
3. Brannsikring bygg inkl Sørarnøy skole. Prioritering jfr vedlikeholdsplanen. Prosjektet ble vedtatt i 2020, men ikke gjennomført.
 - Finansiering: Ubrukte lånemidler
4. Boligsatsing utvikling egne tomter Nygårdsjøen. Egne tomter på Nygårdsjøen gjøres salgsklare ved å forlenge veien i boligfeltet og skoging av arealet. Prosjektet blir ikke utført i 2020. Her må det en helhetsvurdering til i forbindelse med ny reguleringsplan for området. Prosjektet ble vedtatt i 2020, men ikke gjennomført.
 - Finansiering: Ubrukte lånemidler
5. Renovering tekniske anlegg GIBOS. Renovering av de tekniske anleggene på Gibos er under utførelse, men er koronaforsinket. Anleggene styres manuelt i dag på grunn av sviktende automatikk. Energiforbruk er for høyt og driftssikkerheten er for dårlig ut fra manglende styring. Nesten halvparten av kostnadene for renovering er ny belysning. Det er vanskelig og dyrt å få tak i reservedeler. Bytte til LED belysning er inntjent på ca. fire år på grunn av redusert energiforbruk.
 - Finansiering: Ubrukte lånemidler
6. Varmeanlegg (miljø). Oppgradering/utbygging av varmepumpeanlegg er igangsatt, men er koronaforsinket. Slik dette anlegget er designet fungerer det ikke som det skal. Det er gjort en omfattende analyse av varmesentral med tilhørende utstyr. Under optimal drift vil en få 3,5 KW ut ved å tilføre 1 KW inn. Varmepumpen er av god kvalitet som henter sin energi ut av sjøvann, men har etterslep på vedlikehold. Potensialet for å levere mer varme er stort. Beregninger viser at potensialet for varmepumpen er at den kan levere varme til 4000 m² i tillegg til dagens leveranser eks. det nye omsorgsbygget, driftsbygget med flere. Vi ser det er derfor nødvendig å bygge om og modernisere varmesentralen for å møte fremtidens behov og for å sikre driftssikkerheten. Det er også et krav at 60% av vårt energibehov skal være miljøvennlig og fornybar. Dette gjør at vi er forpliktet til å holde vår varmeforsyning oppdatert.
 - Finansiering: Ubrukte lånemidler
7. Erverv og opparbeidelse av industriarealer for ny næringsetablering. Kommunen må ha tilgjengelig næringsarealer for å være attraktiv for næringsetablering.
 - Finansiering: Ubrukte lånemidler.

8. Vinterhage GIBOS. Prosjektet blir ikke gjennomført i 2020, overføres derfor til 2021. Ved å ordne vinterhage for de eldste av våre innbyggere vil de få større stuer og oppholdsrom. Stue/ kjøkkenene er i dag veldig små og det er liten plass. Stuen og kjøkkenet er i ett og når det er mange som sitter i rullestoler og bruker rullatorer blir det enda mindre plass. I dag er det et veldig bra miljø blant pasientene og vi ser at de vil være i lag og ikke alene på rommene sine. De eldre er ofte engstelige og ensomme. Det er noe som viser seg mer og mer de siste årene. Stuene er veldig ukoselige da de er små og veldig liten plass. Det ser det ut som de sitter på et venterom pga stolene må plasseres langs veggene og liten plass til sofaer etc. Hvis noen vil se på Tv må de som ikke ønsker å se eller i hvert fall høre må de gå på rommet sitt om de ikke ønsker å se på tv.
 - Ved å øke stue/kjøkkenarealet med en utestue vil de få en flott plass for å trekke seg tilbake om de ønsker det og ikke bare være på rommet sitt.
 - Aktivitetsstue hvor ulike aktiviteter kan gjøres sammen med personal og eventuelt pårørende.
 - Pasientene får en lengre uteperiode der de kan være mere ute vår og høst (til dels sommer hvis vi har en dårlig sommer) som igjen gjør at de får bedre livskvalitet.
 - De eldre fryser har lett for å fryse og dette er et bra tiltak for pasientene med at de får være «ute» samtidig som de er «inne». God utsikt mot hagen.
 - Pårørende kan få ekstra plass når de skal besøke sine og slippe å kun sitte på rommet sammen med sine.
 - Økt trivselsfaktor for pasienter, ansatte og pårørende.
 - Finansiering: Ubrukte lånemidler.
9. Tomtearealer Våg. Prosjektet blir ikke gjennomført i 2020, overføres til 2021.
 - Finansiering: Ubrukte lånemidler
10. Tetting demning Lauvvanet utføres i 2022. Det lekker betydelige mengder med vann i demningen. Det er derfor påkrevet å få tette disse. Kostnadsanslaget er usikkert.
11. Utvidelse av vannreservoar Kjøpstad utføres i 2022. Det er lekkasje i bunnen på reservoaret som gjør at kapasiteten på vannforsyningen til tider kan bli kritisk.
12. Bil frivilligsentral: Kjøp av bil til frivilligsentral ble utsatt i 2020 da frivilligsentralen kunne bruke en av leasing bilene inntil kontrakt utgår. Det foreslås derfor å kjøpe bil i 2021.
 - Finansiering: Ubrukte lånemidler
13. Forprosjekt Tøa vannverk: Prosjektet er under utførelse og det forventes en ferdig rapport som er klar til politisk behandling i juni 2021.
14. Aggregat og UV-anlegg Stjernåga. Prosjektet er vedtatt tidligere og det er tatt opp kr 600 000 i lån til dette prosjektet tidligere. Det trengs imidlertid tilsammen 2 mnok for å gjennomføre prosjektet.
 - Finansiering: 0,6 mnok i ubrukte lånemidler og 1,4 i nytt lånopptak
15. Skilting. Etter at kommunen har fått gatenavn er det behov for å sette opp skilter på de forskjellige områdene.
 - Finansiering: Lånopptak
16. Prosjektet gjelder velferdsteknolog i helse og omsorg. Teknologien skal bedre kvalitetssikring og vil kunne muliggjøre økt effektivitet, selvstendighet, medbestemmelse og livskvalitet. Ved å skape trygghet i bosituasjonen øker det muligheten for å bo hjemme lengre. Prosjektet innbefatter også digitalt mobilt pleiesystem for hjemmetjenesten som nå er ferdig implementert og e-romløsning for institusjon. Prosjektet ble opprettet i 2016, men har ikke

hatt fremdrift som planlagt. Gildeskål kommune har i samarbeid med Meløy inngått avtale om kjøp av velferdsteknologi med Netnordic omsorg. De første digitale trygghetsalarmene og tilhørende utstyr er levert til kommunen, og det er planlagt etablering av ny plattform for teknologien første halvår av 2021. Gildeskål kommune har tidligere fått 0,67 mnok i skjønnsmidler til prosjektet. Prosjektet videreføres og en ser at det er nødvendig å sette av økonomiske ressurser for å møte fremtidens utvikling innen velferdsteknologi.

I Stortingsmelding 29 «Morgendagens omsorg» trekkes velferdsteknologi frem som et verktøy for økt trygghet, bedre mestringsevne og tilgang til informasjon og veiledning.

Regjeringen ønsker velferdsteknologi inn som en integrert del av helse- og omsorgstjenestene innen 2020, og sier at utvidet bruk og innføring av nye velferdsteknologiske løsninger vil legge til rette for at brukere kan bo hjemme lengre. Gildeskål kommune deltar i Nasjonalt velferdsteknologiprogram hvor det jobbes med ferdigstilling av nye tjenestemodeller og tjenesteforløp, med velferdsteknologi som en integrert del av kommunens helse og omsorgstjenester. Kommunen har også igjennom prosjektet fått tildelt tre webkamera, som er tiltenkt brukt til avstandsoppfølging av pasientene opp mot spesialisthelsetjenesten. Det ble særlig fokus på dette under oppstarten av koronapandemien, men dette kan også vurderes som et avlastende tiltak for eldre pasienter som har lang reisevei inn til sykehus eller annen spesialist for en konsultasjon.

- Finansiering: Lånopptak

17. Det er fortsatt stort behov for opprusting av veilysnettet. Det er mye dårlig materiell, behov for utskifting av påler og armatur. Opprusting vil også gi mulighet for nøyaktig måling av strømforbruket og ikke stipulert forbruk som i dag. Dette gjør at det kun betales for faktisk bruk. Det gjenstår fremdeles 537 armaturer og en del annet utstyr rundt dette som skal byttes ut i årene som kommer.

- Finansiering: Lånopptak

18. Oppgraderinger– kirker. Gildeskål kirkelig fellesråd søker kommunen om 4 årlig finansieringsramme for investering/oppgradering av kirkebygg. Det søkes om til sammen 4 mnok, med 1 mnok hvert år i økonomiplanen. Bevilgningen vil gi kirkekontoret en forutsigbarhet i planlegging og gjennomføring av investeringer/ oppgradering av kirkebygg som ligger under Gildeskål kirkelige fellesråd. Og man kan lettere kjøre flere små prosjekt samtidig på en kirke når man ikke må søke om finansiering til hvert enkelt prosjekt. Det er en forutsetning for denne tildelingen at det ved regnskapsåret legges frem for Gildeskål kommune en rapport på hva som er utført av arbeid i henhold til Tilstandsrapporten, og midler som er brukt. Gildeskål kirkelige fellesråd søkte om det samme prosjektet i 2020, men Gildeskål kommunestyret valgte å utsette prosjektet til 2021.

- Finansiering: Lånopptak

19. PC og digitale verktøy skole og barnehage. Kommunestyret vedtok i forbindelse med budsjett 2020-2023 å flytte 1 mnok fra 2021 til 2020 for å ta et stort steg i fornyingen av PC og digitale verktøy i skole og barnehage. Prosjektet fortsetter i 2022.

20. Tankbil for å sikre slukkevannsforsyning. Salten Brann IKS skreiv i sitt budsjett for 2020 at det er kommunens plikt å sørge for slukkevann for brannvesenet. Grunnet avvik vedrørende slukkevannsforsyningen så har selskapet behov for anskaffelse av tankbiler på Inndyr i Gildeskål i 2021.

- Finansiering: Lånopptak

21. Dypvannskai Sørarnøy. Det er tatt utgangspunkt i tidligere forprosjekt der Buskjæret ble anbefalt av Multiconsult. Denne plasseringen ble også bekreftet av alle faginstansene i en befarings høsten 2019. Multiconsult har fått i oppdrag å utrede fyllingskai ved Buskjæret og utformer et konkurransegrunnlag. Det blir videre utarbeidet en ny reguleringsplan for hele området som er forventet ferdig i august 2021. Dette medfører at prosjektet ikke er ferdig før tidlig i 2023.
 - Finansiering: Lånopptak
22. Branngarasje Våg. Vi leier plass i dag for pickup med henger og utstyr som Salten Brann holder og tankbilen som GK kjøpte for noen år siden. Dette er en midlertidig løsning og utleier varsler nå at han ønsker å bruke garasjen selv. Vi ser etter andre lokaler som vi kan leie, men hvis vi ikke finner lokale, må vi bygge selv i 2022.
 - Finansiering: Lånopptak i 2022
23. Nytt låsesystem kulturhuset. Dagens låsesystem er utdatert og mangelfullt. Det jobbes med å få likt låsesystem på alle bygg.
 - Finansiering: Lånopptak
24. Kirkestedet – pakker. Prosjekter består av 13 arbeidspakker. Kommunestyret skal hvert år velge hvilke tiltak de ønsker å iverksette det påfølgende året. Se mer om kirkestedprosjektet i kap. 4.5.4.
25. Avsetning til ubundet kapitalfond. Det overføres 2,3 mnok fra driftsselskapet for avsetning til ubundet kapitalfond. Det er avkastning på finanskapitalen som avsettes med 1/3 jfr. kommunestyrets vedtak 12.10.2017 sak 43/17. Resterende 2/3 avsettes disposisjonsfond.
26. Kommunene tar opp lån i Husbanken til videre utlån. Det foreslås å ta opp 5 mnok i lån til videre utlån hvert år i økonomiplanperioden. Betalte avdrag på innlån finansieres av innbetalte avdrag på utlån.

4.5.4 Kirkestedprosjektet

Rapporten fra forprosjekt ligger til grunn for hovedprosjekt. Styringsgruppen er igangsatt, og har på sitt første møte gitt føringer for videre arbeid. Det vil settes ned en ressursgruppe som tar signalene videre. Det var et tydelig signal i kommunestyrevedtaket fra 2019 at prosjektet skulle jobbe frem et «reason to go» - dette er et fokusområde på signal fra styringsgruppen.

Prosjektet sitter i dag med 13 delprosjekter som hver seg bør prioritets-behandles. Noen av prosjektene bør igangsettes umiddelbart, mens andre bør komme der det faller naturlig inn i forhold til fremdrift.

Servicebygget er det første som anbefales prioritert er. Mange benytter seg allerede i dag av området, og det er behov for offentlige toalettfasiliteter. Det jobbes i disse dager med vanntilførsel for overrisslingsanlegg i Gildeskål gamle kirke, og der er det behov for teknisk rom. Dette anbefales å innlemmes i servicebygget, både for kostnadsreduksjon for begge parter, men også for estetikk i området. Lokalisering i haugen ved hovedkirka. Arkitekt engasjeres.

Vei, og parkering inn mot kirkebyggene må avklares, samt avkjøring vei og parkering for nytt museumsbygg. Dette er fokus på i reguleringsplan. Arbeidet må prosjekteres, og igangsettes.

Lokale arrangement er en viktig faktor for å skape puls og interesse for kultur på kirkestedet-området. Det tas høyde for månedlige tiltak på stedet.

Næringslivet ønskes invitert inn i bedriftsnettverk. Det er behov for kompetanseheving og generell utvikling. Næringslivet er viktige aktører inn mot opplevelsesområdet. SNU bør også søke eksterne midler for gjennomføring.

Kurs er en viktig faktor for å utnytte potensialet i området. Det er ønskelig med jevnlige kurs som tar for seg historieformidling, arkeologi, vår unike flora og andre områder som er kunnskapsbasert og utviklingsfremmende.

Jernalderhus er et ønsket tilskudd på stedet. Før det oppføres, bør det gjøres et forsknings-studie og seminar i forkant som kan føre til et arkeologisk prosjekt. Det søkes FoU-midler til prosjektet.

Natur og friluftsliv er et delprosjekt som retter seg inn mot folkehelse og engasjement for aktivitet og samhold. Det vil arrangeres turer, drive merking, skilting og tilrettelegging blant annet.

Utvikling av eksisterende bygg vil si både bevaring, men ikke minst gjøre disse tilgjengelig for publikum. Her vil vi henvende oss til kirke, OVF og Nordlandsmuseet. Det søkes også å finne eksterne midler.

Pilegrimssenter og utvikling av en pilegrimsled fra Trondenes til Nidaros er et omfattende prosjekt med noen klare deadlines. Både kulturhovedstaden Bodø 2024 og den store markeringen i 2030 er milepæler som det knyttes store forventninger til. Her vil det være behov for en snarlig tiltredelse i egen stilling.

Kulturlandskap er både interessant for formidling og forskning, men også et viktig element for estetikk i området. Pengene i budsjett vil gå til tilrettelegging.

Gildeskål retreat som er en av delprosjektene skyves frem i tid. Gildeskål kommune kan på et senere tidspunkt være tilrettelegger for etablering av et retreat i nærliggende område. Det er næringslivet som vil være utvikler.

Museum som skal bygges på stedet må være av en slik karakter at dette kan være et «reason to go». Det må ha et innhold som gjør det nasjonalt interessant! Midlene i budsjettet vil gå til reiser, inspeksjoner, møter for påvirkning osv.

For å på best mulig gjennomføre prosjektet jfr forprosjektrapporten og samtidig ha trøkk på gjennomføringen legges det opp til følgende prosjektplan i de neste fire årene:

AP nr	Arbeidspakke navn	2021	2022	2023	2024
AP 1	Prosjektleder inkl turer, nettverksbygging osv	1,3	1,3	1,3	1,3
AP2	Vei, parkering, servicebygg	3,8	4		
AP 3	Lokale arrangement	0,3	0,3	0,3	0,3
AP 4	Bedriftsnettverk, informasjon og markedsføring	0,5	0,5	0,5	0,5
AP 5	Formidling og kurs				
AP 6	Forskning og arkeologi	0,5	0,5		
AP 7	Natur og friluftsliv	0,1	0,1	0,1	0,1
AP 8	Utvikling eksisterende bygg	1	1	1	1
AP 9	Kystled Nord og Pilegrimssenter	0,5	0,5	0,5	0,5
AP 10	Senter for kulturlandskap	0,1	0,1	0,1	0,1

AP 11	Gildeskål retreat				
AP 12	Gildeskål jernalderhus				5
AP 13	Museum				
	SUM	8,1	8,3	3,8	8,8

4.5.5 Tiltak som ikke er avklart/prioritert

Tiltak som ikke er avklart eller prioritert i planperioden er forklart under.

27. Stabbursvingen. Saken er ferdig utredet og området er ferdig regulert. Investeringskostnaden er ikke avklart og finansiering med deltakelse fra Beiarn kommune er ikke avklart. Det oppfattes som lite rimelig at Gildeskål kommune skal bære denne kostnaden alene.
28. Solvik vannet. Prosjektet er ikke fullt ut utredet og kostnadene og finansieringen er usikre. Det er heller ikke noe plan for bruk som kan si noe om hva slags utvikling som er ønsket. Før det kan budsjetteres må formål og bruk være avklart. Det må også vurderes om utvikling av området skal gjøres i nært samarbeid med innbyggerne på Inndyr før man konkluderer med hva det endelige prosjektet skal gå ut på.
29. Inndyr barnehage. Utvidelse av garderobe og personalrom. Barnehagen har ansatt både kvinner og menn og det kreves separate garderober, toaletter og dusj. Det er også gjort vurderinger på kvaliteten på gulvet blant annet i forhold til hardhet. Det må gjøres en vurdering og mulig utvidelse/bygging av ny fløy kan være løsningen.
30. Nye eldreboliger. Eldreboligene er slitte og det vil koste mye å vedlikeholde framover. Det vil fremmes en egen sak om eldreboligene der en tar stilling til hva som bør gjøres med boligene framover.
31. Asfaltering Kvithammarlia prioriteres ikke nå.

5. Handlingsdel 2021-2024

Kommunen har i dag fire overordnede hovedoppgaver. Det er:

- Tjenesteyting
- Myndighetsutøvelse
- Samfunnsutvikling
- Demokratisk arena

5.1 Temaområde i planperioden

Temaområdene i handlingsdelen skal være gjennomgående i hele den kommunale driften.

Handlingsdelen viser prioriterte områder i tjenesteutvikling i planperioden innenfor de rammene som er fastsatt i økonomiplanen. De fire temaområdene er:

1. Befolkning/bosetning og boliger
2. Levekår - oppvekst, kultur, helse og folkehelse (inkl. klima og miljø)
3. Verdiskapning og næringsutvikling
4. Kommuneorganisasjonen - kompetanse, rekruttering og økonomisk bærekraft

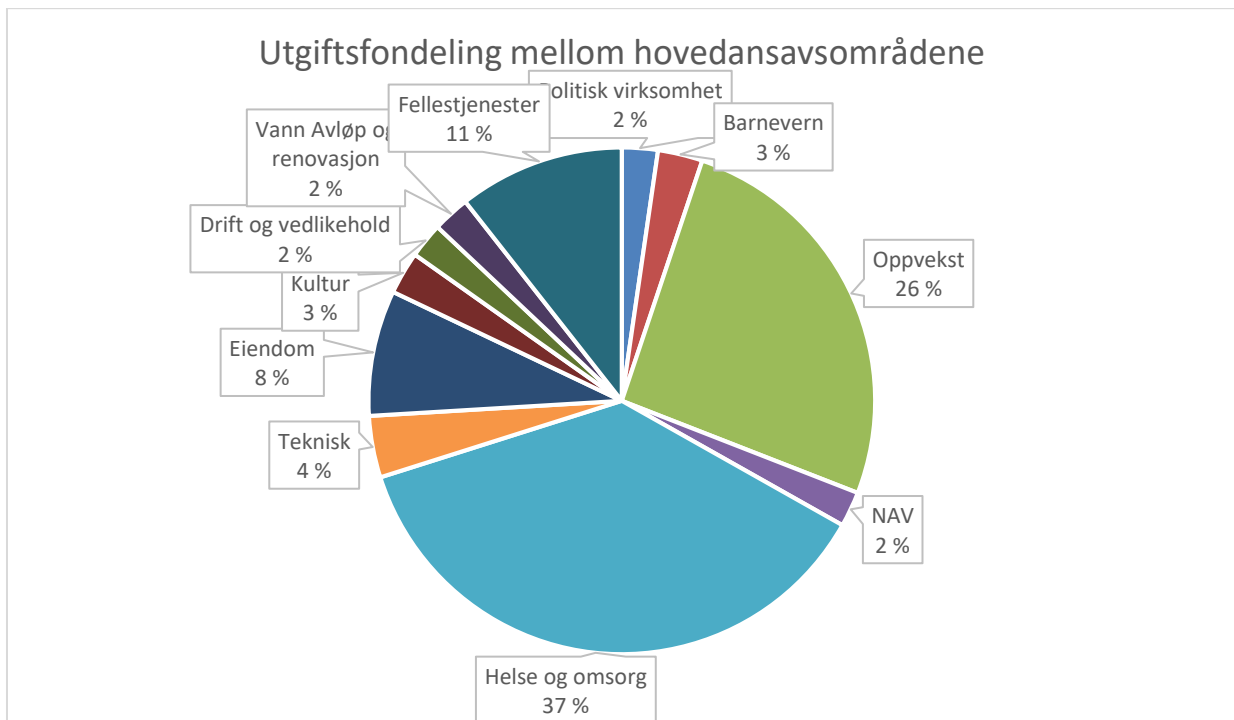
5.2 Hovedansvarsområdene

Driftsmessig er Gildeskål kommune delt inn i ulike hovedansvarsområder. Det er Kommunedirektør og kommunedirektørens stab, økonomi og administrasjon, teknisk, helse og omsorg og familie oppvekst og kultur. Hvert tjenesteområde er ledet av kommunalsjef eller kommunedirektør. Alle kommunalsjefene og kommunedirektør er delegert myndighet etter særlov, budsjett, økonomi og personal.

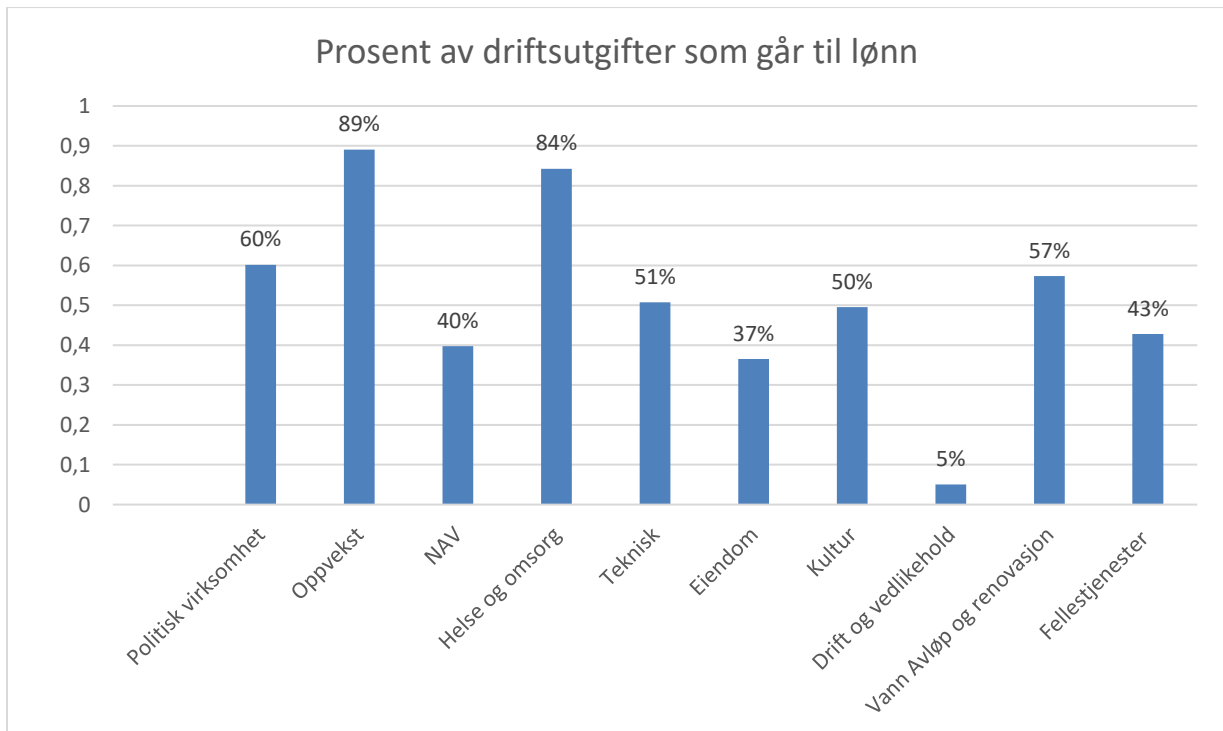
For hvert tjenesteområde er prioriterte satsingsområder i planperioden kort omtalt.

5.2.1 Driftsrammer og driftsutgifter som går til lønn

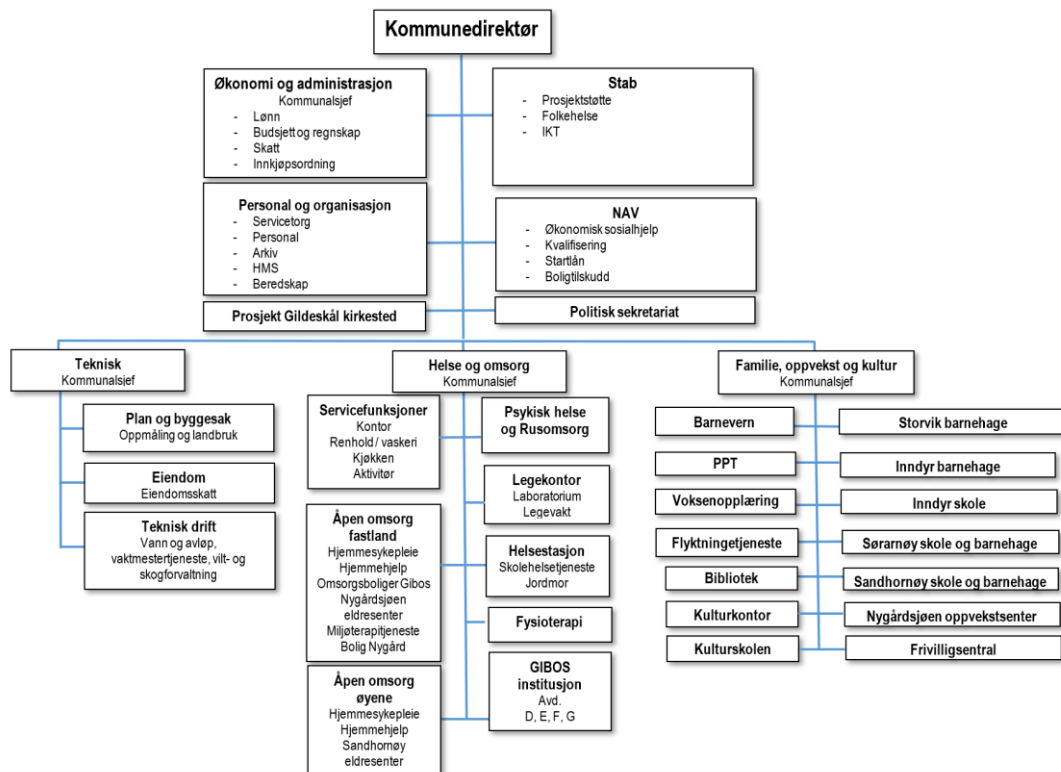
Sektordiagrammet viser utgiftsfordelingen mellom hovedansvarsområdene i kommunen i 2021. Utgifter som renter og avdrag på HA 8 og HA 9 er ikke tatt med.

Stolpediagrammet under viser hvor stor del av utgiftene på hvert hovedansvarsområde som går til lønn. Utgiftene til barnevern og lønnsoppgjør på 3 mnok som er plassert på HA 9 er ikke tatt med i oversikten.

5.2.2 Gildeskål kommunes organisasjonskart:

5.2.3 HA 2 – Familie og oppvekst

Barnevern	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Inntekt	-234 949	-64 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Utgift	5 544 665	5 546 760	6 625 086	6 625 086	6 625 086	6 625 086
Netto	5 309 716	5 482 760	6 575 086	6 575 086	6 575 086	6 575 086
Oppvekst						
Inntekt	-15 071 582	-8 813 211	-7 106 237	-7 106 237	-7 106 237	-7 106 237
Utgift	69 430 868	60 642 631	59 853 941	59 853 941	59 853 941	59 853 941
Netto	54 359 286	51 829 420	52 747 704	52 747 704	52 747 704	52 747 704

Endringen av rammen fra 2020 til 2021

Endringene i rammen skyldes i hovedsak følgende forhold:

- Barnevern – Det legges opp til en forsterkning av barnevernstjenesten fra 2020 til 2021 gjennom opprettelsen av en ny 100% stilling, og tilførsel av tiltaksmidler for å følge opp nye saker. Til sammen utgjør dette 1 million kroner.
- Oppvekst – Reduksjon i driftsutgifter til flyktningetjenesten/Voksenopplæringen – Med bakgrunn i at kommunen ikke har mottatt nye flyktninger de siste årene, og det heller ikke er kommet forespørsel om utplassering i 2021 – vil dette tjenestetilbudet reduseres fra sommeren 2021. Utgiftene er tatt ned med 1 mnok og inntektene er tatt ned med 1,1 mnok.

Endringer i økonomiplanperioden

Følgende forhold vil kunne skape endringer i rammene for virksomheten i økonomiplanperioden:

- Frivilligsentralen – Avklaring av fremtidig tilskuddsordning
- FLYVO – Forventet nedgang i etterspørselen av tjenesten
- Barnevern – Forventet økning i etterspørselen
- Skolestruktur – Vedtak om fremtidig ungdomsskolestruktur
- Etterspørselen etter barnehageplasser – Lave fødselstall
- Elevtallsutviklingen – Nedgang i antallet elever
- Digitalisering – Innføringen av digitale verktøy i skoler og barnehager
- Læringsmiljøaker/Spesialpedagogiske tiltak – Oppfølging av enkeltelever med utfordringer

Årsverk:

Det er 81,69 årsverk i familie og oppvekst.

Hovedoppgaver familie og oppvekst:

- Kommunale barnehager
- Kommunale skoler og SFO
- Voksenopplæring
- Skoleskyss

- Barnevern
- Flyktningetjeneste

Prioriterte satsingsområder i planperioden:

I 2021 vil Familie og oppvekst, i tillegg til vanlig drift, ha følgende konkrete utviklingsoppgaver:

- Best mulig tjenesteleveranse og utnyttelse av ressurser innenfor eksisterende rammer.
- Høyt fokus på økonomisk drift og reduksjon av kostnader.
- Informasjonsutveksling internt i organisasjonen og med sentrale samarbeidspartnere ved bruk av Teams som verktøy.
- Sykefravær – streng disiplin i forhold til de til enhver tid gjeldende smittevernsbestemmelser, og oppfølging av langtidssykemeldte.
- Fokus på kvalitetsarbeid i barnehager og skoler.
- Sikre gode samarbeidsrutiner for å gjøre overgangene mellom barnehage, grunnskole og videregående skole så gode som mulig.
- Økt bruk av digitale verktøy i undervisningen.
- Videreføre det arbeidet som er nedlagt gjennom Veiledningskorpset til å oppnå ytterligere resultater gjennom Oppfølgingstjenesten.
- Fokus på å få tjenestene et steg opp i utviklingstrappa og å oppnå resultater på ulike indikatorer.

Gildeskålskolen har som mål å ha faglige resultater på nasjonalt nivå målt ut fra nasjonale prøver og eksamen. For å nå dette målet skal vi:

- Holde fast ved kvalitetsplan for skolene - «Sammen om mestring og livsglede»- i tråd med nye fagplaner for skolene – Overordnet del og Fagfornyelsen.
- Sikre elever et trygt og godt sosialt læringsmiljø.
- Ha fokus på å styrke grunnleggende ferdigheter hos elever for å skape faglige resultater sammenlignet med kommunalt og nasjonalt nivå.
- Satse på digital kompetanse via styrking av digitale hjelpemidler og kompetanse.
- Videreutvikle ledere som har fokus på lærende organisasjoner med et godt arbeidsmiljø – og læringsmiljø for elever og ansatte.
- Rekruttere dyktige lærere og barnehagelærere og fortsatt gi tilbud om kompetanseheving til ansatte som mangler kompetanse i forhold til nye kompetansekrav i skole og barnehage, samt sikre at skolene så langt det lar seg gjøre har kvalifiserte lærere i alle skolefag.
- Legge til rette for grunnutdanning for å sikre intern rekruttering til skoler. Siden det er få lærere som tar utdanning som pedagoger i skole og barnehage i Salten, ønsker vi å legge til rette for intern rekruttering til yrket.
- Fortsette satsingen på lesing, skriving og klasseledelse. I samarbeid med fylkesmann og Nord universitet formidles det statlige midler til skolebasert kompetanseutvikling og det er etablert lokale og interkommunale nettverk som skal ivareta at denne skolebaserte kompetanseutviklingen skal føre til positive endringer i læringsmiljøet for elevene.
- Fokus på folkehelse, god trivsel, daglig fysisk aktivitet og sosial kompetanse.

Barnehagene i Gildeskål skal bidra til en god og trygg oppvekst og en god overgang mellom barnehage og skole ved å:

- Ha full barnehagedekning i hele kommunen
- Sikre at rammene for barnehagenorm og pedagognorm er i tråd med sentrale vedtak.
- Legge til rette for lokal kompetanseheving i barnehagene på samme måte som skolene – i lokale og interkommunale nettverk sammen med våre nabokommuner, fylkesmannen og Nord Universitet.
- Legge til rette for grunnutdanning for å sikre intern rekruttering til barnehager
- Etablere gode samarbeidsrutiner skole / barnehage– hjem og ha årlige brukerundersøkelser.
- Sikre tverrfaglig samarbeid som skal komme barn – og unges oppvekstmiljø til gode

Barnevernstjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge vilkår under oppveksten:

- Sikre god faglig kompetanse hos ansatte i barnevernstjenesten i tråd med Lov om barnevern.
- Komme tidlig inn med råd og veiledning og tilpassede tiltak til familier.
- Legge til rette for gode samarbeidsrutiner med alle som arbeider med barn – og unges oppvekstmiljø.
- Kommunen inngår nå som en del av en interkommunal barneverntjeneste, driftet av Bodø kommune. Det arbeidet som startet opp i 2020 med å få en god overgang og et godt samarbeid vil også bli prioritert i 2021. Det skal fortsatt være bemanning lokalt, men underlagt Bodø.

Flyktningetjenesten og voksenopplæringen skal:

- Styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet.
- Tjenesten skal videre legge til rette for at asylsøkere raskt får kjennskap til norsk språk, kultur og samfunnsliv.

Kommentar til driften

Budsjettrammene - for sektoren er høye sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner i kostragruppe 6 – hvor det er store variasjoner mellom kommunene med hensyn til driftsutgifter. Her vil det være forklaringsfaktorer knyttet til:

- a) Drift – Skolestruktur
- b) Spesialundervisning – Antallet elever som har rett til spesialundervisning og omfang
- c) Andre utgifter – Skolemateriell, utstyr, oppfølging etc
- d) Investeringer – Digitalisering (opplæring, lisenser, vedlikehold, oppgradering)

Stillinger - Endring i stillinger knyttet til primæroppgavene i oppvekst skyldes variasjoner i elevtall og stillinger knyttet til generell spesialundervisning. I tillegg foreligger det et behov for ressurser og kompetanse knyttet til elever med et særskilt opplæringsbehov utover ordinær spesialundervisning.

Småtrinnet - Satsingen på tidlig innsats fra 1- 4. klasse har ført til en nedgang i antall enkeltvedtak knyttet til spesialundervisning, og styrking av lærerressurs har ført til mer tilpasset opplæring i grunnleggende ferdigheter for denne aldersgruppen. Satsningen på grunnleggende ferdigheter med fokus på lesing og skriving vil videreføres i 2021 og i årene fremover. Målsetningen er at den systematiske satsing på lesing skal føre til en forbedring av resultatene over tid.

Ungdomstrinnet – Med bakgrunn i at kommunen har betydelige merkostnader pr elev (ca kr. 30.000,-), sammenlignet med andre kommuner i kostragruppe 6 – så er det fattet beslutning om å utarbeide en felles ungdomsskole, som ved realisering kan innebære kostnads-reduksjoner fra høsten 2021. Målsetningen er å få frem en utredning om hvilke muligheter man har til å organisere en felles ungdomsskole i kommunen.

Nedskjæringer – Lønnsutgiftene for virksomheten utgjør en vesentlig del av det totale budsjettet, ettersom disse nå utgjør ca 90% av budsjettet. Dette innebærer at nedskjæringer på sektoren vil måtte medføre reduksjoner i stillinger.

Digitalisering - Det er foretatt betydelige innkjøp av digitale hjelpemidler jfr. IKT-plan slik at digital kompetanse blir styrket blant barnehagebarn, elever og ansatte for å gi best mulig grunnlag for å møte morgendagens samfunn. Dette er en satsning som vil være gjennomgående i økonomiplanperioden frem mot 2024. Det vil forventes en betydelig økning i prisen på lisenser og ny programvare som er nødvendig for driften i barnehager og skoler.

Elevtallsutviklingen - Elevtallet i grunnskolen er pr i dag fordelt med 141 elever på barnetrinnet og 65 elever på ungdomstrinnet. Til sammen 206 elever i grunnskolen i kommunen. Nedgang i elevtall og mangel på faglærere i flere fag gir faglige utfordringer. I tillegg blir det høye kostnader pr elev i forhold til sammenlignbare kommuner. Et vedtak om fremtidens ungdomsskole kan bidra til å redusere kostnadene. Reduserte fødselstall vil innebære lavere etterspørsel etter barnehage-plasser og på sikt en ytterligere nedgang i elevtallsutviklingen på skolene.

Fødselstall – Det er knyttet bekymringer til rekrutteringen av barn til barnehager og elever til skolene, med bakgrunn i at fødselstallene i kommunen har sunket dramatisk i 2020. Hvis dette viser seg å utgjøre det «normale» nivået – så medfører dette betydelige konsekvenser for oppvekstsektoren.

Koronatiltak – Det må tas høyde for at koronatiltakene i 2021 kan bli omfattende også i 2021. For barnehager og skoler vil dette representere langt høyere utgifter til vikarer og renhold, enn det som er normalt.

Fjernundervisning – Lærerne fikk i løpet av 2020 en høy kompetanse på bruken av digitale verktøy og fjernundervisning. Dette er en form for kompetanse som etter all sannsynlighet også vil måtte benyttes i 2021. Denne ganen vil man stå sterkere rustet og bedre forberedt til å møte en slik utfordring.

Læringsmiljø – Kommunen har store utfordringer knyttet til læringsmiljø, og vil jobbe systematisk med dette i 2021. I denne sammenheng vil det være nødvendig at skolene får hjelp fra andre yrkesgrupper

til å sikre at barn og unges fysiske og psykiske helse ivaretas. Det må etableres samarbeidsrutiner mellom alle som arbeider med barn og unge slik at forebygging og tiltak fra flere fagmiljø møtes.

FLYVO - Det er ingen signaler fra IMDI om bosetting av flyktninger i kommunen. Oppfølging av flyktninger som har rettigheter samtidig som overføringene fra IMDI reduseres. Manglende bosetting av nye flyktninger fører til redusert bemanning i flyktningetjenesten og bortfall av etablert kompetanse på integrering. Dette betyr at det må skje en omdisponering av personell fra FLYVO til andre tjenestoområder.

Oppfølgingstjenesten – Veiledningskorpset har nå avsluttet sitt arbeid med skolene i Gildeskål kommune, men det er samtidig vedtatt av kommunen skal inngå i et samarbeid med Oppfølgings-tjenesten de neste 3 årene. Dette for å sikre at det grunnlaget som nå er lagt ned av Veiledningskorpset skal videreføres frem til man oppnår resultater på ulike resultatindikatorer.

Barnevernstjenesten – Kommunen har i løpet av 2020 fått etablert en interkommunal tjeneste som må få muligheten til å konsolidere seg i løpet av 2021. Det legges til grunn at det er behov for både økt stillingsressurs og tiltaksmidler, for å kunne forvalte og følge opp både nye og gamle saker. Ledelsen for sektoren vil ha ansvaret for å følge opp tjenesten gjennom kontraktstyring. Det skal fortsatt være bemanning lokalt – men da i form av kontordager og ved oppfølging av saker.

Lønnsutgifter – Et moderat lønnsoppgjør fører til lavere lønnsvekst enn forventet.

Sykefravær – Det er en betydelig økning i sykefraværet i 2020 med bakgrunn i koronatiltak og en strengere vurdering av smittespredning, et forhold som også vil føre til et høyere sykefravær i 2021 enn i et normalår.

Renhold – Barnehager, skoler og kulturbygg vil i 2021 kunne få helårseffekt av kravene til forsterket renhold, og dermed utgifter som langt overstiger disse utgiftene i 2020.

Vikarbruk – Skoler og barnehager vil ha en langt høyere bruk av vikarer i 2021 enn tidligere år, med bakgrunn i restriksjoner i forhold til å stille på jobb (jfr smittevernbestemmelser).

5.2.4 HA 3 Helse og omsorg

Helse og omsorg	Regnskap 2019	Budsjett 2020*	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Inntekt	-14 586 551	-9 786 220	-9 152 420	-9 152 420	-9 152 420	-9 152 420
Utgift	95 580 936	87 836 268	85 797 114	85 797 114	85 797 114	85 797 114
Netto	80 994 385	78 050 048	76 644 694	76 644 694	76 644 694	76 644 694

*Budsjett 2020 er korrigert etter vedtak i tertialrapport 1/2020. Endring i rammen gikk fra 79 958 848 til 78 050 048.

Endringen av rammen fra 2020 til 2021

Endringer av rammen fra 2020 til 2021:

- Ikke videreført drift ved Nygårdsjøen eldresenter -1,5 mnok inkl lønn (tilsammen 3,1 mnok er redusert som følge av midlertidig nedstengning)
- Ikke kjøp av tjenester til bruker i annen kommune -2,7 mnok
- Økte lønnsutgifter inkludert sosiale utgifter 0,67 mnok (assistent/helsefagarbeider er utdannet til sykepleiere, legevaktstillegg og ansienitetsopprykk)
- Økt tilskudd Gildeskål vekst 88 000 mnok
- Økte utgifter omsorgsstønad, støttekontakter og avlastning 0,1 mnok
- Økte utgifter til medisinsk og annet forbruksmateriell, samt renholdsprodukter 0,15 mnok
- Økte utgifter lisenser og moduler fagprogram 0,18 mnok
- Økt moms 0,11 mnok
- Reduserte utgifter til bilhold ved overgang til El-biler 0,13 mnok
- Bruk av midler fra bundne fond 0,13 mnok
- Reduksjon brukerbetaling 0,2 mnok
Brukerbetaling er økt i hht. deflator på 2,7 % og ellers etter beste estimat, muligheter for økt brukerbetaling vurderes kontinuerlig.
- Refusjon fødselspermisjonsvikar redusert med 0,24 mnok
- Refusjon helsestasjon redusert med 0,15 mnok
- Redusert refusjoner som ikke kommer i 2021 med 0,2 mnok.

Endringer i økonomiplanperioden

Det er endringer i økonomiplanperioden ved at utgifter til kjøp av tjenester i andre kommuner er tatt ut fra 2021.

Drift av Nygårdsjøen eldresenter er ikke lagt inn i økonomiperioden, avventer resultat og vedtak i prosjektet Ny omsorgsstruktur.

Årsverk:

Det er 93,2 årsverk i helse og omsorg - redusert med 4,3 årsverk fra mai 2020.

I tillegg har kommunen 1,6 avtalehjemmel for fysioterapi fordelt på 2 driftsavtaler

Hovedoppgaver:

Helse og omsorg skal tilby velferdstjenester av høy kvalitet. Tjenestene skal være tilpasset behovet til den enkelte, være kostnadseffektive og bidra til trygghet og livskvalitet for innbyggerne i kommunen.

Helse

- Helsestasjon – forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, svangerskapsomsorg, gi helseopplysning og informasjon, vaksiner, og tverrfaglig samarbeid, spesielt med skole og barnevern
- Legekontor – behandling og oppfølging av listepasienter, smittevern, gi råd og veiledning, tverrfaglig samarbeid, legevakt
- Fysioterapi/friskliv – forebygging og klinisk behandling og oppfølging av pasienter, drifte frisklivssentral og delta i tverrfaglig samarbeid
- Miljørettet helsevern, krisesenter og overgrepsmottak der kjøpes tjenestene eksternt.

Psykisk helse og rustjeneste

Lavterskel tilbud for personer med psykiske vansker, lidelser og rusavhengighet. Tjenesten er samlokalisert i nye lokaler og fungerer sterkere som team.

- Samtaler, forebygging og veiledning, kontaktledd mot spesialisthelsetjenesten og tverrfaglig samarbeid.

Omsorg

- Åpen omsorg - Pleie og omsorgstjenester til hjemmeboende, med fokus på forebygging, trygghet, brukermedvirkning og tverrfaglig samarbeid. Administrerer trygghetsalarm og matombringing, velferdsteknologi, samt hjelpemiddelformidling via Nav hjelpemiddelsentral
- Omsorgsboliger på Gibos – 16 leiligheter
- Eldresenter på Sandhornøy tilsammen 10 boenheter i bofellesskap
- Miljøterapi-tjeneste - tjenester til psykisk utviklingshemmede, barn og voksne. Fokus på selvstendighet, veiledning og sosiale aktiviteter. Tiltak for barn med funksjonsnedsettelse - avlastning og andre støttetiltak.
- Vanntunet omsorgsboliger, 7 leiligheter – heldøgns tjeneste
- Omsorgslønn, støttekontakt og avlastningstiltak utenfor institusjon
- Dagaktivitetstilbud til hjemmeboende demente

Gibos Institusjon

Pleie og omsorgstjenester til brukere som har større pleie og omsorgsbehov enn det som faglig forsvarlig kan ivaretas i eget hjem eller i omsorgsbolig /eldresenter. Institusjonen har 28 langtidsplasser og 5 korttidsplasser inkludert 1 KAD plass (kommunal akutt døgnplass).

- 4 institusjonsavdelinger – 2 pleieavdelinger og 2 skjermede avdelinger
- Kjøkken
- Vaskeri/renhold
- Arbeidsstue

Prioriterte satsingsområder i planperioden:

I 2021 vil Helse og omsorg, i tillegg til vanlig drift, ha følgende konkrete utviklingsoppgaver:

- Omdømmebygging. Kontinuerlig bevissthet på hvem vi er til for – ansatte, brukere og innbyggere
- Best mulig tjenesteleveranse og utnyttelse av ressurser innenfor eksisterende rammer
- Høyt fokus på økonomisk internkontroll. Kontering, attestering og anvisningsreglement skal forankres i organisasjonen.
- Ta intranett aktivt i bruk for informasjonsutveksling internt i organisasjonen. Bruk av Teams som samhandlingsverktøy, internt og eksternt.
- Sykefravær under 8 % i virksomheten
- Fokus på bruk og oppfølging av avviksmeldinger i Compilo for å kunne drive målrettet og systematisk arbeid med å forbedre kvaliteten på tjenestene.
- Ferdigstille deltakelse i læringsnettverk der alle ansatte i helse og omsorg skal gjennomføre og få opplæring i prosjektet tidlig oppdagelse av forverret tilstand.
- Gjennomføre brukerundersøkelse
- Oppstart med forebyggende hjemmebesøk hos eldre, 75 +
- Trygg hjemme, - brannforebyggende arbeid i samarbeid med Salten Brann
- Fortsette med sosiale aktiviteter på institusjon
- Styrke psykisk helsetjeneste til barn og unge
- Aktivitetsfremmende tiltak til barn, unge og eldre i samarbeid med fysioterapeut
- Fortsette samarbeid med andre Salten kommuner i prosjekt Jobbvinner og Jobb i lag –for å beholde og rekruttere medarbeidere
- Heltidskultur – Fortsette å øke andelen av 100 % stillinger i helse og omsorg

I henhold til samfunnsplanen skal Gildeskål kommune legge til rette for gode levevilkår for alle aldersgrupper med særlig fokus på folkehelse / fysisk aktivitet for alle.

- Forebygge livsstilsykdommer med særlig fokus på kosthold og aktivitet.
- Svangerskapsomsorg hos jordmor
- Utvidet skolehelsetjeneste, også i videregående skole og helsestasjon for ungdom
Helsestasjon skal ha oppmerksomhet mot vold, overgrep og omsorgssvikt hos barn/unge og bidra til system rettet samarbeid med skole
- Folkehelse og aktivitet implementert i alle tjenestene innen helse og omsorg. Fokus på forebygging, aktivitet og ernæring.

I henhold til samfunnsplanen skal Gildeskål kommune ha en verdig og moderne tilpasset eldreomsorg.

- Fleksible og robuste hjemmebaserte tjenester som legger til rette for at brukerne skal kunne bo hjemme lengst mulig med tjenesteleveranse på rett nivå.
- Et aldersvennlig samfunn, Aktivitet og fellesskap, Mat og måltider, Helsehjelp, samt sammenheng og overgang i tjenesten. Leve hele livet - kvalitetsreform for eldre.
- Fokus på kvalitet, aktivitet og integritet hos beboerne på institusjon.
- Implementering av velferdsteknologi som muliggjør økt selvstendighet, trygghet, medbestemmelse, livskvalitet og samtidig effektiviseringsgevinst.

I henhold til samfunnsplanen skal Gildeskål kommune ha fokus på å rekruttere, beholde og utvikle gode medarbeidere.

- Rekruttere sykepleiere og vernepleiere, samt styrke kompetansenivået i form av kurs og videreutdanning. Legge til rette for utdanning og intern rekruttering. Rekrutteringstiltak for sykepleiere og vernepleiere er etablert.
- Fortsette nærværarbeidet, fokus på arbeidsmiljø og redusert sykefravær, mål om et sykefravær på 5% innen 2022.

Kommentar til driften i 2021.

Budsjettet vurderes som stramt med videreføring av dagens drift, det er ikke funnet rom for nye tiltak. Sammenlignet med andre kommuner i KOSTRA gruppe 6 er utgiftene til kommunale helse- og omsorgstjenester pr. innbygger lavere enn gjennomsnittet i gruppen.

Kjøp av tjenester - til bruker bosatt i annen kommune er ikke videreført i 2021. Det har fattet enkeltvedtak om å tildele tjenesten i Gildeskål.

Nygårdsjøen eldresenter - er midlertidig nedstengt fra mai 2020 jf. Vedtak KST 13/20 på grunn av lav kapasitetsutnyttelse og ledighet i stillinger. Drift av eldresenteret er ikke videreført i budsjettet for 2021. Dette har medført en reduksjon i antall årsverk med 4,3, stillingene er omdisponert til vakante stillinger innen omsorg.

Antall lærlinger - er økt og målet er at helse og omsorg har minimum 5 lærlinger. I 2021 vil virksomheten ha 8 lærlinger. Finansiert med eget budsjett, samt noe tilskudd fra fylkeskommune og at lærlingene i deler av året får lønn fra vikarbudsjettet. Mulighet for å søke tilskudd fra KS for økte læreplasser har ikke vært tilgjengelig siden 2018.

Prosjektet Ny omsorgsstruktur - er godt i gang «Utredningen skal foreslå en kostnadseffektiv organisering av omsorgstjenesten som sikrer innbyggerne fleksible og tilrettelagte tjenester av god kvalitet og på rett nivå. Ansatte skal gis mulighet for et godt og utviklende fag – og arbeidsmiljø». Prosjektet fremlegges våren 2021.

Nye oppgaver - Helse og omsorg står i stadige utfordringer. Flere krav og oppgaver pålegges kommunene og oppgaver overføres fra spesialisthelsetjenesten uten at ressurser følger med. Gildeskål kommune i likhet med andre kommuner, har utfordringer med å rekruttere fagpersoner som bl.a. sykepleiere og vernepleiere, psykolog. Det er også et krav at kommunene skal ha psykologkompetanse, men få psykologer søker stilling i kommunene og en har ikke lyktes i å få denne kompetansen på plass. Det å få på plass psykolog er en oppgave som prioriteres.

Innen psykisk helsetjeneste - ses et økende behov, der flere barn og unge har behov for ekstra oppfølging. Det er behov for å øke tjenesten med et årsverk for å gi økt tilbud innen helsestasjon, skolehelsetjeneste og psykisk helse generelt. Dette er det ikke funnet ressurser til i budsjettforslaget. Gjennom tilskudd fra helsedirektoratet har kommunen de to siste år styrket helsestasjon med 0,4 årsverk spesialsykepleier. Dette er midler som må søkes på årlig og gir ingen visshet om kommunen får dem.

Vanntunet omsorgsboliger - er tatt i bruk, der er flotte leiligheter og fellesareal samt møte/vaktrrom for ansatte. Ressursene fra miljøterapien og bolig på Nygårdsjøen er samlet og det planlegges drift uten tilførsel av ressurser.

Andel eldre - er høy men stabil i flere år fremover. Dette krever fleksible hjemmetjenester der det tilpasses med effektive og gode løsninger etter individuelle behov. Samtidig må vi levere et høyt omsorgsnivå med heldøgns tjenester som eldresenter/omsorgsbolig og institusjonsplass til de som trenger det.

Samarbeid med frivillige og organisasjoner - for økt aktivitet hos de eldre vil være viktig for trygghet, trivsel, redusere følelsen av ensomhet og utsette behov for omsorg eller institusjonsplasser. Det planlegges et godt samarbeid med ny frivilligsentral. Eldrerådet har ønsket økt aktivitetsressurs til hjemmeboende eldre med det er ikke funnet ressurser til det i budsjettforslaget.

Hjemmebaserte tjenester, psykisk helse og helsestasjon - yter tjenester i hele kommunen og har stort behov å komme ut til brukerne. Høsten 2020 er det utskifting av virksomhetens leiebiler. De nye leiebilene vil i hovedsak være El-biler. Det vil være to varebiler med fossilt drivstoff, en til hver hjemmetjeneste sone. Det forventes en innsparing på driftsutgiftene til leiebilene fremover

Velferdsteknologi - Gildeskål kommune har sammen med Meløy gjennomført en anbudskonkurranse for kjøp av velferdsteknologiske løsninger som skal bidra til effektivisering, selvstendigjøring og øke trygghetsfølelsen. Prosessen har tatt lang tid men avtalen er nå underskrevet. Det å ha felles plattform og teknologiske løsninger sammen med Meløy bidrar til reduserte kostnader. Kommunen vil ha egen prosjektleder i omsorg for å følge opp og ivareta implementeringen av velferdsteknologiske løsninger med oppstart i 2020.

Covid 19 - Har gitt utfordringer i 2020 og det er ingen grunn til å tro at situasjonen ikke fortsetter i 2021. Institusjoner og bofellesskap har vært nedstengt, men er nå åpnet igjen med gode smittevernrutiner. En søker å ha tilnærmet ordinær drift med gode smitteverntiltak i helse og omsorg. Legekontoret og helse opplever et stort trykk i forhold til testing og spørsmål fra innbyggere vedrørende korona og smittevernrutiner. Det medgår også mye tid til deltakelse på informasjonsmøter i regi av bl.a. fylkeslege og oppdatering av stadig endrede rutiner fra folkehelseinstituttet.

Sykefraværet - har økt med bakgrunn i koronatiltak og strenge smitteverntiltak. Ved symptomer fra luftveiene skal helsepersonell holdes seg hjemme testes og være hjemme til negativ test og at de er friske. Situasjonen medfører et økt behov for vikarer, noe vi i utgangspunktet har lite tilgang på.

Smittevernutstyr - Det har vært en betydelig økning i medisinsk og annet forbruksmateriell, samt ekstra ressurser til renhold for å ivareta de strenge smitteverntiltakene. Kommunen har fått refundert utgifter til koronatiltak og forventer at dette skjer også i 2021. Det er kun lagt inn litt ekstra ressurser for innkjøp av forbruksmateriell i budsjettforslaget.

5.2.5 HA 4 Teknisk - eiendom og HA 6 Vann og avløp – drift og vedlikehold

Teknisk	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Inntekt	-3 198 360	-3 213 451	-2 679 205	-2 679 205	-2 679 205	-2 679 205
Utgift	9 548 416	8 627 033	9 131 911	9 131 911	9 131 911	9 131 911
Netto	6 350 056	5 413 582	6 452 706	6 452 706	6 452 706	6 452 706
Eiendom						
Inntekt	-6 175 187	-5 915 095	-6 162 311	-6 162 311	-6 162 311	-6 162 311
Utgift	18 354 563	18 264 467	18 635 633	18 635 633	18 635 633	18 635 633
Netto	12 179 376	12 349 372	12 473 322	12 473 322	12 473 322	12 473 322
Drift og vedlikehold						
Inntekt	-258 337	-657 600	-568 600	-568 600	-568 600	-568 600
Utgift	5 162 860	4 918 125	5 212 459	5 212 459	5 212 459	5 212 459
Netto	4 904 523	4 260 525	4 643 859	4 643 859	4 643 859	4 643 859
Vann Avløp og renovasjon						
Inntekt	-9 359 651	-11 239 600	-10 043 600	-10 043 600	-10 043 600	-10 043 600
Utgift	6 404 288	6 182 754	5 498 258	5 498 258	5 498 258	5 498 258
Netto	-2 955 363	-5 056 846	-4 545 342	-4 545 342	-4 545 342	-4 545 342

Endring i rammen fra 2020 til 2021:

Endringen på de forskjellige ansvarsområdene skyldes i hovedsak:

Teknisk

- Nedtrekk i lønn fra 2020 kr 500 000
- Gebyrinntekter oppmåling redusert med 0,1 mnok, plan 50 000 mnok
- Bruk av fond til vilt redusert med 80 000.
- Boligetablering i distriktene - refusjon redusert med 0,4 mnok.

Eiendom

- Lønn + 0,75 mnok. Ingeniør på teknisk fordeles 50 % på VA og 50 % på eiendom.
- 0,3 mnok til bredbånd. Finansieres av økt husleie.
- Storservice på varmepumpe i 2020, normalservice i 2021, utgifter redusert med 0,4 mnok.
- Leieinntekter + 0,3
- Leie av lokaler -0,25 mnok

Drift og vedlikehold

- Lønn 50 % stilling fordelt fra VA 0,3 mnok
- Bruk av bundne fond redusert med kr 60 000

VAR

- Lønn fordelt til Eiendom og drift og vedlikehold -0,4 mnok
- Generelt kutt i utgifter - 0,2 mnok
- Refusjon fødselspenger redusert med 0,42 mnok
- Inntekter: vanngebyr - 0,15 mnok, avløp – 0,81 mnok, Septik + 0,3 mnok

Endringer i økonomiplanperioden

Det er ingen endringer i økonomiplanperioden.

Årsverk:

Det er 20,74 årsverk i drift, 2 årsverk til vedlikeholdsprosjekt og 1 årsverk på investering.

Hovedoppgaver:

Byggesak og byggetilsyn
Oppmåling og matrikkelføring
Forvaltning og vedlikehold av kommunale bygg og eiendommer
Miljøforvaltning
Kommunale havner og flytebrygger
Graving i forbindelse med begravelser
Landbruks- og viltforvaltning
Gjennomføring/oppfølging av investeringsprosjekt
Vedlikehold av kommunale veier
Vann og avløp

Prioriterte satsingsområder i planperioden:

I 2021 vil Teknisk avdeling, i tillegg til vanlig drift, ha følgende konkrete utviklingsoppgaver:

- Omdømmebygging. Kontinuerlig bevissthet på hvem vi er til for – ansatte og innbyggere
- Best mulig tjenesteleveranse og utnyttelse av ressurser innenfor eksisterende rammer
- Høyt fokus på økonomisk internkontroll. Kontering, attestering og anvisningsreglement skal forankres i organisasjonen.
- Ta intranett aktivt i bruk for informasjonsutveksling internt i organisasjonen.
- Sykefravær under 2 % i avdelingen
- Fokus på bruk og oppfølging av avviksmeldinger i Compilo for å kunne drive målrettet og systematisk arbeid med å forbedre kvaliteten på tjenestene.

I henhold til samfunnsplanen skal Gildeskål kommune ha 2250 innbyggere i 2027 - med en relativ større andel barnefamilier og yrkesaktive (20-66).

- Etablere moderne infrastruktur tilpasset innbyggernes behov ved å bygge gang- og sykkelveier i tettsteder for å øke trafikksikkerheten. I tillegg vil det bidra til økt fysisk aktivitet som er viktig i et folkehelseperspektiv for alle.
- Arbeide systematisk for å ha en høy kvalitet på det kommunale vei- og veilysnettet med fokus på miljøvennlige løsninger.

I henhold til samfunnsplanen skal Gildeskål kommune fokus på å rekruttere, beholde og utvikle gode medarbeidere.

- Kommunens utestab skal ha de nødvendige kurs, sertifikat og godkjenninger som det er krav om i ulike forskrifter. Det er viktig å ha god kompetanse i alle ledd, og ha fokus på HMS.

I henhold til samfunnsplanen skal Gildeskål kommune understøtte innbyggere og næringslivets behov knyttet til positiv vekst og samfunnsutvikling på en profesjonell og effektiv måte. For å oppnå dette er det et mål å ferdigstille igangsatte/planlagte prosjekt:

- Sørarnøy kai fortsetter inn i 2021, men er forsinket 5 mnd. og forventes ferdig tidlig i 2023.

- Gjennomføring av hms tiltak i formålsbygg med størst fokus på brannsikring og rømningsveier fortsetter i 2021. Prosjektet har vært koronaforsinket i en periode.
- Forprosjekt nytt vannverk Sørfjorden videreføres 2021 med ferdig rapport mai/juni 2021.

Kommentar til driften:

Drift - det opprettholdes et høyt aktivitetsnivå på saksbehandling, vedlikeholde bygg og gjennomføring av prosjekter. Koronaproblemene i 2020 gjør at mange prosjekter og vedlikeholdsoppgaver blir forskjøvet i planperioden.

Prosjekter - Det er igangsatt relativt mange bygge-/rehabiliteringsprosjekter samtidig, og det er krevende å følge opp alle. Det er også en del prosjekter på VAR-området som også krever oppfølging, og som er helt nødvendige å gjennomføre som grunnlag for økt bosetting og næringsutvikling.

Vedlikeholdsplan - Mye gammel bygningsmasse er utfordrende. Det er nå utarbeidet vedlikeholdsplan og trinn en i vedlikeholdsplanen er i full gang. Denne delen gjelder Gibos og de tekniske anleggene som er utgått på dato og med de problemer det har medført. Det samme gjelder varmpumpeanlegget slik at vi kan få et mer driftssikkert, miljøvennlig og energiøkonomiske anlegg. Prosjektene er i full gang på tross av koronaforsinkelser. Parallelt med dette skal akutte pålagte hms tiltak utføres med fokus på brannsikring og rømningsveier i tråd med tidligere politiske føringer. På tross av koronaproblematikken har vi fått ferdigstilt både omsorgsboligene og gatelysene på Nygårdsjøen. Ansettelse av vedlikeholdsarbeidere har tatt betydelig mer tid enn forutsatt. Vi har to tømrere på plass fra årsskiftet og da vil vi komme oss skikkelig i gang med vedlikeholdsetterslepet.

5.2.6 HA 5 Kultur

Kultur	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Inntekt	-1 211 008	-1 493 828	-1 776 000	-1 776 000	-1 751 000	-1 751 000
Utgift	5 517 888	6 450 511	6 310 367	6 310 367	6 285 367	6 285 367
Netto	4 306 880	4 956 683	4 534 367	4 534 367	4 534 367	4 534 367

Endring i rammen fra 2020 til 2021:

Endring i rammen skyldes i hovedsak:

- Frivillighetssentralen får tilskudd på ca kr. 400.000,- i 2021
- Vennskapssamarbeidet med Russland er satt på vent, jfr koronatiltak
- Bolystmidler settes i 2021 til 1 million kroner, jfr spredning av midler over flere år
- Kulturminnevern – Et mindre beløp på kr. 50.000,- er lagt inn for å sikre oppstart
- Kirkestedsprosjektet er trukket ut av kultur og organisert direkte under kommunedirektøren
- Koronasituasjonen vil sette sitt preg på kultur også i 2021

Endringer i økonomiplanperioden

Kulturminnevern vil være et gjennomgående tema i hele økonomiplanperioden.

Årsverk

Det er knyttet 4,94 årsverk til tjenesten.

Hovedoppgaver kultur:

- Kulturskolen – gi tilbud om opplæring i musikk- dans – visuelle kunstuttrykk for barn og voksne. Gi tilbud om helgekurs og kortvarige kurs innenfor kultur.
- Etablere arena for korps.
- Kulturkontor – planlegge, gjennomføre og koordinere kulturtilbud til barn og voksne. Samarbeide med lag og foreninger om aktiviteter og arrangementer, samt tildele kulturmidler.
- Bibliotek - utlån av bøker og andre medier til barnehager, skoler og kommunens øvrige innbyggere. Arrangere ulike arrangementer med bibliotek som en sosial arena.
- Fortsette arbeidet med årlig bygdebok – Gildeskålboka
- Aktiv deltakelse i Salten kultursamarbeid.
- Kulturell skolesekk og kulturell spaserstokk videreføres
- Videreutvikle fritidsklubb, samt føre tilsyn hybelhuset
- Koordinere arbeidet i Ungdomsrådet

Prioriterte satsingsområder i planperioden:

I 2021 vil Kultur, i tillegg til vanlig drift, ha følgende konkrete utviklingsoppgaver:

- Omdømmebygging. Kontinuerlig bevissthet på hvem vi er til for – ansatte, brukere og innbyggere
- Best mulig tjenesteleveranse og utnyttelse av ressurser innenfor eksisterende rammer
- Høyt fokus på økonomi – få mest mulig tjenester ut av de ressursene man har til disposisjon.
- Høyt fokus på informasjon

- Holde Sykefraværet på et lavt nivå i avdelingen.
- Drive målrettet og systematisk arbeid med å forbedre kvaliteten på tjenestene.

I henhold til samfunnsplanen skal Gildeskål kommune videreutvikle frivillighetsarbeidet og legge til rette for møteplasser med fokus på kulturelle aktiviteter for alle aldersgrupper.

- Bidra til ungdomsklubben fortsatt er i drift, og at det også gis tilbud til ungdommer fra alle deler av kommunen på to – tre felles arrangementer i løpet av året
- Etablere møteplasser for elever i mellomtrinnet – åpne skoler i alle kretser i samarbeid med frivillige voksne
- Fokus på utdeling til grupper og personer som fortjener en ekstra utmerkelse via frivillighetspris, omdømmepris og kulturstipend
- Bidra til fortsatt utgivelse av Gildeskålboka.
- Arrangere 3 – 4 arrangementer for eldre og etablere nye møteplasser via bl. a. «Den kulturelle spaserstokken» hvis koronasituasjonen tillater det.
- Støtte opp økonomisk og praktisk slik at lag og foreninger kan opprettholde tilbud til innbyggere med ulike behov
- Arbeide for samarbeid mellom kultur og næring
- Satsing på å koordinere og aktivisere frivillighetsarbeidet
- Samarbeide med museum og menighetsråd om arrangement på Olsok
- Samarbeide med prosjekt Gildeskål Kirkested
- Arbeide for å opprettholde et «levende bibliotek»

I henhold til samfunnsplanen skal vi ta i bruk det rike kulturlandskapet i kommunen, og stimulere til god folkehelse gjennom aktiv bruk av vår storslåtte natur.

- Opprettholde Fjelltrimmen og Telltur
- Gjennomføre eventuelle «turskiltprosjekt»
- Fortsatt satse på å utvikle Friluftskolen for aldersgruppen 10 – 13 år
- Delta i prosjekter i regi av Salten Friluftsråd som videreutvikler tilbud til kommunens innbyggere
- Aktivt samarbeid mellom kulturmedarbeider, folkehelsekoordinator og frivilligsentral for å skape nye tiltak og møteplasser

5.2.7 HA 7 Fellestjenester og HA 3 NAV

Fellestjenester	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Inntekt	-4 027 788	-3 543 000	-3 294 866	-3 294 866	-3 294 866	-3 294 866
Utgift	22 610 077	25 477 285	24 606 490	24 606 490	24 606 490	24 606 490
Netto	18 582 289	21 934 285	21 311 624	21 311 624	21 311 624	21 311 624
NAV	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Inntekt	-454 903	-307 000	-985 509	-985 509	-985 509	-985 509
Utgift	3 851 692	4 770 942	5 215 995	5 215 995	5 215 995	5 215 995
Netto	3 396 789	4 463 942	4 230 486	4 230 486	4 230 486	4 230 486

Endringen av rammen fra 2020 til 2021

Endringen av rammen fra 2020 til 2021 er på -0,6 mnok.

Utgiftene er redusert med 0,9 mnok. Endringen skyldes i hovedsak:

- Statliggjøring av skatteinnkreving/regnskapskontroll – 0,42 mnok
- Tilskudd til snu er endret fra 6 mnok i tilskudd til 4 mnok i kjøp av tjenester. Medfører 1 mnok i moms (momskomp på HA 9)
- Kurs redusert 0,13 mnok
- Eiendomsskattekontor. Siste del av utgifter til ny allmenn taksering er tatt bort (0,6 mnok).
- IT økt 0,2 mnok
- Folkehelse økt 0,1 mnok til tiltak som vi få refusjon på.
- Lønn økt 0,4 mnok, helårsvirkning 50 % folkehelsekoordinator og rest nedtrekk lønn fra 2020.
- Koronatiltak + 0,1 mnok
- Prisjustert kontingenter 0,1
- Mva 0,2 mnok
- NAV: Boligtilskudd fra husbanken økt med 0,4 mnok, økonomisk sosialhjelp er redusert med 0,2 mnok. Det er også budsjetterte med en 100 % saksbehandler, hvorav 40 % refunderes.

Inntektene er redusert med 0,25 mnok. Endringen skyldes i hovedsak:

- Bruk av fond til taksering er også tatt bort 0,15 mnok
- Inntekter treningssenter redusert med kr 90 000
- NAV: Bruk av bundne fond til boligtilskudd økt med 0,4 mnok og 0,26 mnok i refusjon lønnsutgifter

Endringer i økonomiplanperioden

Det er ingen endringer i økonomiplanperioden.

Årsverk:

Fellestjenester består av 13,8 årsverk. NAV består av 2,2 årsverk. I tillegg kommer hovedtillitsvalgt med 0,4.

Hovedoppgaver:

Overordnet planverk, prosjektstøtte, personalpolitikk og organisasjonsutvikling, NAV, IKT, beredskapsplanlegging, folkehelsearbeid, politisk sekretariat, fresksenteret, internkontroll,

servicetorg, økonomifunksjon og lønn. Videre ivaretas kommunens innkjøpskoordinering og forsikringskoordinering.

Prioriterte satsingsområder i planperioden

HA 7 Fellestjenester er støttefunksjon for hele kommunen og er således involvert i alle de kommunale tjenesteområdene. Alle mål i samfunnsplanen vil på en eller annen måte og i ulik grad påvirke oppgavene som skal løses innenfor dette hovedansvarsområde.

HA 7 fellestjenesters direkte bidrag til samfunnsplanens overordnede mål er å bidra til å sikre økonomisk grunnlag for innfrielse av planens mål. Dette oppnås gjennom utarbeidelse av gode beslutningsgrunnlag til administrativ og politisk ledelse og gjennom tilrettelegging for god økonomistyring av hele Gildeskål kommune. I det ligger å utrede og legge fram alternativer for mulige økonomiske løsninger som vil gi økt handlefrihet.

I 2021 vil fellestjenester, i tillegg til vanlig drift, ha følgende konkrete utviklingsoppgaver:

- Omdømmebygging. Kontinuerlig bevissthet på hvem vi er til for – ansatte og innbyggere.
- Best mulig tjenesteleveranse og utnyttelse av ressurser innenfor eksisterende rammer.
- Høyt fokus på økonomisk internkontroll. Kontering, attestering og anvisningsreglement skal forankres i organisasjonen.
- Ta intranett aktivt i bruk for informasjonsutveksling internt i organisasjonen.
- Sykefravær under 2 % i avdelingen.
- Fokus på bruk og oppfølging av avviksmeldinger i Compilo for å kunne drive målrettet og systematisk arbeid med å forbedre kvaliteten på tjenestene.
- Ta hjemmesiden aktivt i bruk for informasjonsutveksling eksternt.
- Utarbeide nytt økonomireglement for Gildeskål kommune.
- Støtte opp om prosess om økt økonomisk handlingsrom i Gildeskål kommune.
- Gi administrativ og politisk ledelse korrekt og godt beslutningsgrunnlag i spørsmål som angår økonomi, finans og finansiering.
- Automatisere og forenkle interne arbeidsprosesser.
- Gjennomføre kurs for alle Vismabrukere i organisasjonen (økonomi/fakturering).
- Politiske saker
- Økonomistyring
- Ledelse
- Informasjonsarbeid
- Prosjektledelse og gjennomføring
- Organisasjonsutvikling og effektivisering

Kommentar til driften

Virksomhetens budsjett vurderes som stramt. Det er ikke rom for utvikling, stort sett bare videreføring av dagens drift. Det er få ansatte på hvert fagfelt og dermed svært sårbart. Det leveres derimot gode tjenester innenfor den rammen som er gitt og det søkes kontinuerlig etter nye måter å jobbe/samarbeide på for å hente ut effektiviseringspotensialer.

5.3 Oppsummering/konklusjon

Det er viktig å se økonomiplanen inn i kommuneplan sammenheng. Økonomiplanen må ha en forankring i det som ligger vedtatt i kommuneplan. Planen må også ta hensyn til de føringer staten gir gjennom lover og forskrifter. I tillegg må det tas hensyn til planer på andre områder.

Utviklingen i samfunnet generelt og i Gildeskål tilsier at kommunen må tilpasse seg endrede rammebetingelser. Mye av utviklingen ligger i forhold/faktorer som kommunen selv ikke kan påvirke. Sysselsetting og arbeidsplasser er en viktig faktor i forhold til hvor folk bor. Kommunens evne til å tilrettelegge for eksisterende og nye helårsarbeidsplasser og attraktive tomter/boliger vil være viktig.

Ressursmangel vil være en utfordring kommunen vil måtte håndtere også i framtiden. Utfordringen blir å erkjenne den faktiske utviklingen og prioritere kommunens ressurser slik at disse blir forvaltet på en best mulig måte. Kravet til omstillingsevne og kompetanseutvikling blir viktig. Dette vil kreve stor innsats både fra den politiske og administrative ledelse, og ikke minst fra medarbeidere i de ulike virksomhetene i kommunen. Innbyggernes forventningsnivå til kommunalt tjenestetilbud må realitetsorienteres og avstemmes i forhold til kommunens økonomi.

Vedlegg

Rapporter – budsjett og regnskapsforskriften

- Bevilgningsoversikt drift A
- Bevilgningsoversikt drift B
- Økonomisk oversikt drift
- Bevilgningsoversikt investering A
- Bevilgningsoversikt investering B
- Oversikt over gjeld og andre vesentlige forpliktelser

Bevilgningsoversikt A - drift	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Rammetilskudd	-98 523 942	-103 834 000	-102 294 000	-101 779 000	-101 720 000	-101 655 000
Inntekts- og formuesskatt	-48 635 874	-46 311 000	-49 674 000	-49 674 000	-49 674 000	-49 674 000
Eiendomsskatt	-18 042 018	-19 795 011	-19 795 011	-19 795 011	-19 795 011	-19 795 011
Andre generelle driftsinntekter	-19 366 690	-20 361 782	-20 019 200	-33 019 200	-17 719 200	-33 019 200
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-184 568 524	-190 301 793	-191 782 211	-204 267 211	-188 908 211	-204 143 211
Sum bevilgninger drift, netto	188 731 406	181 979 469	181 431 090	181 431 090	181 431 090	181 431 090
Avskrivninger	16 347 182	14 800 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	205 078 588	196 779 469	197 431 090	197 431 090	197 431 090	197 431 090
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	20 510 064	6 477 676	5 648 879	-6 836 121	8 522 879	-6 712 121
Renteinntekter	-799 121	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-26 948 279	-6 900 000	-7 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000
Renteutgifter	6 258 122	5 713 500	3 811 500	3 961 500	3 961 500	4 111 500
Avdrag på lån	9 272 480	10 079 000	12 053 080	12 853 080	13 153 080	13 453 080
NETTO FINANSUTGIFTER	-12 216 798	8 342 500	8 314 580	6 264 580	6 564 580	7 014 580
Motpost avskrivninger	-16 347 182	-14 800 000	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-8 053 916	20 176	-2 036 541	-16 571 541	-912 541	-15 697 541
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	8 983 000	2 300 000	2 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	-1 128 172	-723 993	-963 558	-963 558	-963 558	-963 558
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	199 112	-1 596 183	700 099	14 235 099	-1 423 901	13 361 099
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	8 053 940	-20 176	2 036 541	16 571 541	912 541	15 697 541
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt B-Drift	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Politisk virksomhet						
Driftsinntekter	-1 321 397	-1 336 855	-1 336 855	-1 336 855	-1 336 855	-1 336 855
Driftsutgifter	5 375 496	4 726 573	5 328 772	5 328 772	5 328 772	5 328 772
Netto	4 054 099	3 389 718	3 991 917	3 991 917	3 991 917	3 991 917
Barnevern						
Driftsinntekter	-223 449	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Driftsutgifter	5 544 665	5 546 760	6 625 086	6 625 086	6 625 086	6 625 086
Netto	5 321 216	5 496 760	6 575 086	6 575 086	6 575 086	6 575 086
Oppvekst						
Driftsinntekter	-10 734 579	-7 319 429	-6 580 037	-6 580 037	-6 580 037	-6 580 037
Driftsutgifter	69 430 868	60 482 631	59 693 941	59 693 941	59 693 941	59 693 941
Netto	58 696 289	53 163 202	53 113 904	53 113 904	53 113 904	53 113 904
NAV						
Driftsinntekter	-254 903	-107 000	-372 925	-372 925	-372 925	-372 925
Driftsutgifter	3 651 692	4 770 942	5 215 995	5 215 995	5 215 995	5 215 995
Netto	3 396 789	4 663 942	4 843 070	4 843 070	4 843 070	4 843 070
Helse og omsorg						
Driftsinntekter	-13 002 057	-9 786 220	-9 022 420	-9 022 420	-9 022 420	-9 022 420
Driftsutgifter	95 027 549	87 836 268	85 797 114	85 797 114	85 797 114	85 797 114
Netto	82 025 492	78 050 048	76 774 694	76 774 694	76 774 694	76 774 694
Teknisk						
Driftsinntekter	-2 838 062	-3 133 451	-2 679 205	-2 679 205	-2 679 205	-2 679 205
Driftsutgifter	9 548 416	8 627 033	9 131 911	9 131 911	9 131 911	9 131 911
Netto	6 710 354	5 493 582	6 452 706	6 452 706	6 452 706	6 452 706
Eiendom						
Driftsinntekter	-6 175 187	-5 843 076	-6 162 311	-6 162 311	-6 162 311	-6 162 311
Driftsutgifter	18 354 563	18 264 467	18 635 633	18 635 633	18 635 633	18 635 633
Netto	12 179 376	12 421 391	12 473 322	12 473 322	12 473 322	12 473 322
Kultur						
Driftsinntekter	-401 008	-493 828	-726 000	-726 000	-701 000	-701 000
Driftsutgifter	5 517 888	6 450 511	6 310 367	6 310 367	6 285 367	6 285 367
Netto	5 116 880	5 956 683	5 584 367	5 584 367	5 584 367	5 584 367
Drift og vedlikehold						
Driftsinntekter	-157 360	-357 600	-327 600	-327 600	-327 600	-327 600
Driftsutgifter	5 162 860	4 823 125	5 117 459	5 117 459	5 117 459	5 117 459
Netto	5 005 500	4 465 525	4 789 859	4 789 859	4 789 859	4 789 859
Vann Avløp og renovasjon						
Driftsinntekter	-8 638 863	-11 063 600	-9 910 600	-9 910 600	-9 910 600	-9 910 600
Driftsutgifter	6 273 126	6 084 728	5 400 232	5 400 232	5 400 232	5 400 232
Netto	-2 365 737	-4 978 872	-4 510 368	-4 510 368	-4 510 368	-4 510 368
Fellestjenester						
Driftsinntekter	-1 220 298	-893 000	-794 866	-794 866	-794 866	-794 866
Driftsutgifter	22 579 972	25 477 285	24 606 490	24 606 490	24 606 490	24 606 490
Netto	21 359 674	24 584 285	23 811 624	23 811 624	23 811 624	23 811 624

Finansielle transaksjoner						
Driftsinntekter	-4 500	-2 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Driftsutgifter	-180 317	5 606 265	3 752 776	3 752 776	3 752 776	3 752 776
Netto	-184 817	3 606 265	2 752 776	2 752 776	2 752 776	2 752 776
Kommunal finansiering						
Driftsinntekter	-12 655 166	-14 333 060	-15 221 867	-15 221 867	-15 221 867	-15 221 867
Driftsutgifter	71 457	0	0	0	0	0
Netto	-12 583 709	-14 333 060	-15 221 867	-15 221 867	-15 221 867	-15 221 867

Hovedoversikt drift	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Rammetilskudd	-98 523 942	-103 834 000	-102 294 000	-101 779 000	-101 720 000	-101 655 000
Inntekts- og formuesskatt	-48 635 874	-46 311 000	-49 674 000	-49 674 000	-49 674 000	-49 674 000
Eiendomsskatt	-18 042 018	-19 795 011	-19 795 011	-19 795 011	-19 795 011	-19 795 011
Andre skatteinntekter	-6 540 512	-6 100 000	-6 200 000	-6 200 000	-6 200 000	-6 200 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-12 826 178	-14 261 782	-13 819 200	-26 819 200	-11 519 200	-26 819 200
Overføringer og tilskudd fra andre	-26 820 685	-20 477 483	-18 853 011	-18 853 011	-18 828 011	-18 828 011
Brukerbetalinger	-8 353 703	-8 362 114	-7 880 164	-7 880 164	-7 880 164	-7 880 164
Salgs- og leieinntekter	-22 452 441	-27 877 522	-27 451 511	-27 451 511	-27 451 511	-27 451 511
SUM DRIFTSINNTEKTER	-242 195 353	-247 018 912	-245 966 897	-258 451 897	-243 067 897	-258 302 897
Lønnsutgifter	143 063 909	136 754 106	138 835 634	138 835 634	138 835 634	138 835 634
Sosiale utgifter	25 848 934	25 813 129	21 895 250	21 895 250	21 895 250	21 895 250
Kjøp av varer og tjenester	58 435 211	58 218 385	56 044 048	56 044 048	56 019 048	56 019 048
Overføringer og tilskudd til andre	19 010 181	17 910 968	18 840 844	18 840 844	18 840 844	18 840 844
Avskrivninger	16 347 182	14 800 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	262 705 417	253 496 588	251 615 776	251 615 776	251 590 776	251 590 776
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	20 510 064	6 477 676	5 648 879	-6 836 121	8 522 879	-6 712 121
Renteinntekter	-799 121	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-26 948 279	-6 900 000	-7 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000
Renteutgifter	6 258 122	5 713 500	3 811 500	3 961 500	3 961 500	4 111 500
Avdrag på lån	9 272 480	10 079 000	12 053 080	12 853 080	13 153 080	13 453 080
NETTO FINANSUTGIFTER	-12 216 798	8 342 500	8 314 580	6 264 580	6 564 580	7 014 580
Motpost avskrivninger	-16 347 182	-14 800 000	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-8 053 916	20 176	-2 036 541	-16 571 541	-912 541	-15 697 541
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	8 983 000	2 300 000	2 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-1 128 172	-723 993	-963 558	-963 558	-963 558	-963 558
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	199 112	-1 596 183	700 099	14 235 099	-1 423 901	13 361 099
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	8 053 940	-20 176	2 036 541	16 571 541	912 541	15 697 541
FREMFORRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	24	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt A Investering	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Investeringer i varige driftsmidler	42 876 398	56 220 100	59 375 000	33 937 500	11 125 000	12 375 000
Tilskudd til andres investeringer	100 000	1 150 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	13 299 605	2 900 000	2 900 000	2 900 000	2 900 000	2 900 000
Utlån av egne midler	5 797 307	-	-	-	-	-
Avdrag på lån	1 061 440	-	-	-	-	-
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	63 134 750	60 270 100	63 275 000	37 837 500	15 025 000	16 275 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 374 954	-7 869 900	-11 475 000	-6 387 500	-1 825 000	-2 075 000
Tilskudd fra andre	-10 612 786	-2 400 000	-	-	-	-
Salg av varige driftsmidler	-3 306 637	-	-	-	-	-
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 636 080	-	-	-	-	-
Bruk av lån	-23 496 794	-43 175 200	-48 900 000	-28 550 000	-10 300 000	-11 300 000
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-46 427 251	-53 445 100	-60 375 000	-34 937 500	-12 125 000	-13 375 000
Videreutlån	-	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	-	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-	-	-	-	-	-
Overføring fra drift	-8 983 000	-4 000 000	-2 300 000	-3 300 000	-3 300 000	-3 300 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	546 640	-	-	-	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-5 284 153	-2 825 000	-600 000	400 000	400 000	400 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-13 720 513	-6 825 000	-2 900 000	-2 900 000	-2 900 000	-2 900 000
Fremført til inndecking i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0	0

Nr	Bevilgningsoversikt B - Investering	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
	Investering i varige driftsmidler	59 375 000	33 937 500	11 125 000	12 375 000
3	Brannsikkerhet, inkl sørarnøy skole	1 750 000	1 500 000		
4	Boligsatsing utvikling egne tomter Nygårdsjøen	750 000			
5	Renovering tekniske anlegg GIBOS	3 000 000	3 500 000		
6	Varmeanlegg (miljø)	5 000 000	5 000 000		
7	Industriarealer – erverv og opparbeidelse av nye	10 000 000			
8	Vinterhage GIBOS	2 000 000			
9	Tomtearealer for boligbygging Våg	1 000 000			
10	Tetting demning Lauvvannet		500 000		
11	Utvidelse av vannreservoar Kjøpstad		150 000		
12	Bil frivilligsentral	400 000			
13	Forprosjekt Tøa vannverk	300 000			
14	Aggregat og UV-anlegg Stjernåga	600 000			
14	Aggregat og UV-anlegg Stjernåga	1 400 000			
15	Skilting	100 000	100 000		
16	Velferdsteknologi	1 000 000	500 000	500 000	500 000
17	Opprusting veilys	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
19	PC og digitale verktøy barnehage og skole		1 000 000	1 000 000	
20	Tankbil for å sikre slukkevannsforsyning	1 200 000	-	-	
21	Dypvannskai Sørarnøy	10 000 000	3 000 000	3 000 000	
22	Branngarasje Våg		3 000 000		
23	Nytt låsesystem kulturhus	300 000			
24	Kirkestedsprosjektet	8 100 000	8 300 000	3 800 000	8 800 000
	mva alle prosjekt	11 475 000	6 387 500	1 825 000	2 075 000

Gjeld	2021	2022	2023	2024
Samlet gjeld pr 1/1	275 781 511	287 763 431	303 475 351	300 677 271
Nytt lån 2021	24 100 000			
Nytt lån 2022		27 900 000		
Nytt lån 2023			10 300 000	
Nytt lån 2024				11 300 000
Betalte avdrag	12 053 080	12 853 080	13 153 080	13 453 080
Lån eks husbank	287 828 431	302 810 351	300 622 271	298 524 191
Nytt lån husbanken	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Betalte avdrag husbanken	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Husbanken (startlån)	45 061 795	48 261 795	51 461 795	54 661 795
Sum alle lån	332 890 226	351 072 146	352 084 066	353 185 986